

NGÀY NAY

Tin các báo: Quan tiền tay lại sắp xuồng
giá một lần nữa. Đồng bạc Đồng-Dương
bị bắt buộc cũng phải xuồng giá.

Tapt Kiêu:

Bạc Đồng Dương âu yếm bảo « Phật Lãng »:
— NÀNG RẰNG PHẬN GÁI CHỮ TÒNG,
CHÀNG LÔI THIẾP CÙNG ÉP LÒNG PHẢI THEO.

Vạn Nắng Linh Bồ

Một thứ thuốc bồi sức khỏe hay nhất ở xứ này !

Thuốc này dùng những cơ thể của loài vật như gân hươu, tim lợn, óc lợn, cao hấu, cao ban long... và nhiều vị thảo mộc quý giá nên bồi bổ cho cơ thể người ta rất mau chóng.

Những người gầy còm, ho và đêm, trong người nhợt mệt, kém ăn ít ngủ, những người làm việc bằng trí khôn nhiều quá, làm thêm chán nản ; hay quên, hay đánh trống ngực, những người hiếm muộn con cái, những người có đê không có nuối, những người đê non, những người vì thủ dâm mà sinh ra đau thận, ủ tai, mỏi mắt, loãng tinh hoạt tinh, những người sau khi đau ốm, đau mỏi thân hè, thở không đều, gáy xương lồng lோo, đêm nâm chiếm bao, móng mi, dùng thuốc này bồi bồi sức khỏe rất mau chóng, khỏi hết các

bệnh kẽ trên. Thực là một thứ thuốc rất hay, chữa khỏi bệnh bồi bồi kém sức khỏe mà sinh ra.

Các cụ già đau minh mẫn, đau ngực, mờ mắt, những việc hàng ngày lồn bại đến sức khỏe, những người trẻ tuổi từ lứa tuổi độ, kém trí khôn, ít trí nhớ... dùng thuốc Vạn Nắng Linh Bồ số 90 của Lê huy Phách tăng thêm tuổi thọ, thăn hình, phấn khởi tinh thần, làm việc lâu mệt, mòn trí khôn, tái ăn ngon, ngủ yên, khỏe mạnh luôn luôn ! Vạn Nắng Linh Bồ số 90 của Lê huy Phách — một thứ thuốc bồi bồi sức khỏe hay nhất — giá 1\$00 một hộp.

Bại Thận, Di Tinh, Mộng Tinh

Dùng thuốc Lưỡng Nghi Bồ Thận của Lê huy Phách khỏi hết các bệnh ở thận

Kè có hàng trăm nghìn thứ thuốc bồi thận.. nhưng ai cũng phải đồng nhận thuốc Lưỡng Nghi Bồ Thận của Lê huy Phách là hay hơn cả, vì thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm rất công phu, có vị phái đậm phơi hàng tháng để lấy đương khí, có vị phái trên xuống đất súng 100 ngày để lấy Hỗn khí và đất nhất là vị « Hải cẩu thận ». Những người bị thận : tiêu tiện trong dục bất thường, đau lưng, mỏi mắt, ủ tai, tóc rụng, tình khi loảng kẽm đường sinh dục, hoặc

sinh ra mộng tinh, di tinh, hoặt tinh, lanh tinh, nhiệt hàn, dương... hoặc những người sau khi khỏi các bệnh phong tinh, qui đầu, đau lưng mỏi mắt... dùng thuốc Lưỡng Nghi Bồ Thận của Lê huy Phách khỏi hết các bệnh, tốt đường sinh dục về sau, lâu năm lầm cũng chỉ dùng 2 nlop đã thấy hiệu nghiệm rất rõ, Giá 1\$00 một hộp.

Đàn bà bất điêu kinh, khí hư

Nhà thuốc Lê huy Phách có nhiều phương thuốc chữa các bệnh của phụ nữ rất thâm biếu, đã được nhiều các bà tin dùng, đều được tram phần như ý nhất là các thứ thuốc điêu kinh và khí hư, ai cũng công nhận thuốc Lê huy Phách là hay hơn cả !

Điêu kinh chàng ngực số 80, giá 1\$50 — Riêng chữa các bà bất điêu kinh, kinh hành khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc 2, 3 lần trong một tháng, sắc huyết tím nhạt, ăn ngủ không điêu hòa, vắng dầu, mồ hôi ủ, ủ tai, đau bụng... Dùng thuốc này kinh nguyệt đã mau tiêu hòa lại không có thai nghén. Thực là một thứ thuốc cầu

rất đặc dụng.

Điêu kinh vỗ hugé! số 21 giá 1p.00 — Riêng chữa các cô có bệnh cùi điêu kinh... Dùng thuốc này kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Đoạn cản khí hư âm số 37 giá 1p.00 — Ra khí hư vàng, trắng,透明 trong dục bất thường, có giày có cặn... kinh nguyệt bất điêu da bụng nôi nòn... dùng thuốc này kèm với « Tảo nhập khí tự trùng » số 38 giá 0p.50 — khỏi hẳn bệnh khí hư, lợi đường sinh dục về sau.

Những thứ thuốc độc tài Chữa bệnh Lậu, Giang - Mai

Những ai mắc bệnh Lậu, Giang-mai đã chữa dù các thứ thuốc, tiêm dù các thứ thuốc mà bệnh vẫn tro ra... Dùng thuốc Lê huy Phách nhất định bệnh khỏi tuyệt nọc. Các thứ thuốc chữa bệnh phong tinh của Lê huy Phách là những thứ thuốc độc tài, công hiệu và thường, dù mới mắc hay đã lâu dùng thuốc Lê huy Phách đều khỏi cả.

Lậu kinh niêm : thường ngày vẫn ra mủ, hoặc phải đi lại 3, 4 lần... tiêm tiều dục, vẫn... dùng Lậu mủ số 10 giá 0p.50 kèm với Tuyệt Trùng số 12 giá 0p.60 — bệnh rất mau khỏi. Công hiệu của hai thứ thuốc này không thể nói hết được. Đã hàng nghìn vạn người chữa từ các thứ thuốc tây, ta, tiêm dâ chán, uống dâ chán mà bệnh vẫn tro ra... dùng hai thứ thuốc này, bệnh khỏi tuyệt nọc — Thực là hai thứ thuốc độc tài chữa bệnh Lậu kinh niêm.

Lậu mới mắc : tức buốt, dài rất, nóng hàng quang, ra mủ nhiều it, vàng, xanh... dùng thuốc năm 1935 số 70 của Lê huy Phách khỏi hết

các bệnh này. Bệnh Lậu mới mắc dùng thuốc này của Lê huy Phách hay nhất, mau khỏi nhất, giá 0p.60 một hộp.

Giang-mai số 18 giá 1p.00 : lở loét qui đầu, mọc mào gà, hoa kaki phát hạch lén soái, dau xương, dau tủy, phá lở khấp người... nát nhẹ dùng thuốc Lê huy Phách 2 hộp khỏi hẳn ! Thực là một thứ thuốc hay vô cùng đã làm lán áp hết thấy các thứ thuốc giang mai mà người ta đã thấy ở xứ này.

Tuyệt Trùng số 12 giá 0p.60 : Lậu, giang mai, hạ cam chua tuyet noci, sinh nhiều biến chứng về sau : tiêm tiều trong dục bất điêu có cặn, có vẩn, đau xương, rát tủy, mỏi mệt thần thè... cùng triều nghịch bệnh tật vật khác nữa, căn nguyên chỉ bởi noci bệnh chưa khỏi rứt... uống Tuyệt Trùng số 12 này kèm với « Bồ ngũ tang » số 22 giá 1p.00, các bệnh khỏi hết, mọi điều như ý. Hai thứ thuốc này đã được vạn vạn người dùng qua đều công nhận là hai thứ thuốc hay nhất ở xứ này.

Nhà thuốc LÊ HUY PHÁCH

19, Boulevard Gialong (Hàng Giò) HANOI

ĐỊA LÝ CÁC NƠI : Haiphong : Nam-lân, 100 Bonnai, Namdjinh : Việt-long 28 Rue Champeaux, Thailinh : Minh-Dức 37 Jules I'quet, Hanoi : 12 Phố Kho Bạc, Minhbinh : Ích tri, 41 Rue du Marché, Baeninh : Vinh-Sinh, 164 phố Tiên-An, Hongay : Hàng đào, Quy, 5 Théâtres, Yenmai : Chiêng-kinh-đường, 14 Avenue de la Gare, Cao-bằng : Lai-đức-Vy 24 Gallieni, Phú-ly : Việt-Dân, 11 Rue Principale, Sogn-tây : Phú-Lương, 8 Amer Courbet, Lang-son : Lý-quán-Quý, 10 bis Rue de Sel, Thành-hóa : Thái-Lai, 6 Grand-Rue, Vinh : Sinh-Huy, 59 Phố Ga Huế : Văn-Hòa, 29 Phanri : Trần-văn-Thông, Avenue Khải-Dinh, Nha-trang : Nguyễn-dinh-Tuyén, Tuy-hòa : Thành-Tâm, Phan-rang : Bazaar Tứ-sa, Saigon : Huynh-Trí 15 Rue Obier, Kampot : Bazar Song-Dông, Thatkhet : Lợi-Hưng, Route Coloniale, Pafso : Chau-Lieu, 228 Pont japonais Phnom Penh : Huynh-Trí 15 Rue Obier.

Tổng đại lý tại Mỹ Tho : NAM-CƯỜNG-THU-XA

MÃU QUỐC (nước mẹ)

LÝ TOÉT — Nay bác, Ủy ban điều tra sắp làm xong công việc rồi đấy. Chắc sẽ có kết quả tốt.
BA ÉCH — Ô, trông mong... nước mẹ gì !

CHÍNH TRỊ VÀ ĐẢNG PHÁI

ĐẢNG VÔ CHÍNH PHỦ

DQC tin tức hằng ngày về cuộc nội chiến Tây-ban-nha, ta thường để ý đến một đảng trong các phái cựu tẩy giúp sức chính phủ Bình dân: đảng vô chính phủ. Đảng ấy hiện rất ít đồ đệ, và dễ thường chỉ có ở Tây-ban-nha là có tổ chức hẵn hoi. Còn thí rải rác mọi nơi, nhất là ở bên Pháp và Thụy-sĩ.

Chủ nghĩa của đảng ấy, tuy nhiên, không phải là mới so thai. Nhiều ý tưởng căn bản của chủ nghĩa vô chính phủ, ta đã có thể tìm được trong những pho sách triết lý cổ của nước Hy-lạp.

Nhiều ý tưởng ấy, đến thế kỷ vừa qua, mới được một nhà triết học Pháp, ông Proud'hon, thu tập lại thành một chủ nghĩa chính trị. Kế tiếp ông Proud'hon, ta có thể nói là hai ông Stirner và Nietzsche. Hai vị này đã đem ý tưởng của chủ nghĩa ấy nêu lên trong văn giới. Rồi đến hai nhà quý phái Nga Bakounine và Propotkine đã đưa chủ nghĩa ấy vào trong vòng hành động. Bakounine, đồ đệ của Proud'hon, đã từng bỏ nước Nga, đem chủ nghĩa của mình tuyên truyền ở Anh, ở Thụy-sĩ và ở Pháp. Nhà bác học Propotkine, nói chí Bakounine, cũng đã từng bị tù tội vì chủ nghĩa.

Chủ nghĩa vô chính phủ dựng nền tảng trên một điều ao ước của người đời, sự tự do. Một sự tự do hoàn toàn, tuyệt đối. Tự do nghĩ, tự nói và tự do hành động, đồ rồi, vì chỉ là để che trốn lối dàn áp tàn nhẫn hay khôn khéo sự tự do của cá nhân. Còn luật lệ để che trốn cá nhân, ta có thể coi là những luật phụ vào với luật lệ che trốn tài sản được. Là vì cá nhân tranh dành nhau, đánh chém nhau, chửi mắng nhau, chẳng qua là do sự bất công

trong việc phân chia tài sản, lợi lộc, nghĩa là do sự bất công của những luật lệ về tài sản.

Vậy luật lệ về tài sản? Quyền sở hữu, quyền có tư bản, theo chủ nghĩa vô chính phủ, chẳng qua chỉ là cái quyền được duy trì bằng sự cẩn lao của người khác, được chính phủ che trốn và bảo đảm. Vậy cần phải phá bỏ cái chế độ tài sản hiện hành. Chỗ này, chủ nghĩa vô chính phủ đồng ý với chủ nghĩa xã hội và cộng sản. Vì cũng như hai chủ nghĩa ấy, chủ nghĩa vô chính phủ muốn sự phá hủy giai cấp và tài sản. Nhưng trái với hai chủ nghĩa ấy, chủ nghĩa vô chính phủ muốn cho cá nhân không bị một luật lệ, một chính phủ nào bó buộc sự tự do. Sự tự do mà không có sự sung công của chủ nghĩa xã hội thì sẽ có sự bất công. Chủ nghĩa xã hội mà không có tự do thì chỉ là nô lệ.

Nói tóm lại, mục đích của đảng vô chính phủ, là phá bỏ chính phủ, và phá bỏ chế độ tài sản. Nhưng ngoài ra, lại còn cần phải phá bỏ những điều người ta tự lực ra để bò buộc mình nữa mới mong đến sự tự do triệt để được. Tôn giáo cần phải phá hủy. Vì tôn giáo khuôn cá nhân vào những điều mê tín, bắt buộc cá nhân theo một mệnh lệnh huyền bí, mà theo chủ nghĩa vô chính phủ, cá nhân không phải theo mệnh lệnh nào cả, trừ cá nhân được phát triển cho đến cùng những sức mạnh tiềm tàng ở trong tâm hồn thê phách.

Theo Stirner, chỉ có cái « tôi » là đáng kể. Chỉ có « tôi » là có thân thể; xã hội không có, xã hội vậy chỉ là một cái bóng, một ngoại hình không cần cứ. Vậy chỉ có cái « tôi » mới là thực sự; không thể lấy lẽ gì mà ngăn cản nó phát triển được. Quyền hạn của cá nhân vậy không đâu là bờ bến; có bờ bến, cũng

chỉ là tự ở cá nhân mà ra thôi. Ông Stirner lấy một ví dụ: « tôi có quyền giết người, nếu tự tôi không sợ sự sát nhân như một điều ác ».

Proud'hon và đồ đệ, ngoài cái « tôi » của Stirner, còn nghĩ đến cái « tôi » của người khác, cái « tôi » của hết thảy nhân loại. Người nào cũng vậy, đều thuộc giống người gi, đều là màu da nào, đều trí khôn và hạnh phẩm thế nào cũng mặc, đã là người là có nhân phẩm rồi, cái nhân phẩm ấy cần phải được kính trọng. Đã là người là có quyền tự do, và biết kính trọng sự tự do của người khác.

Nhưng, ở xã hội hiện thời, sự tự do không có. Tự do của người đời bị bao nhiêu cái đe néa, áp bức. Nay muốn cho cá nhân được phát triển đến cực điểm, thì cần phải phá bỏ những sự đe néa áp bức ấy.

Trong các sự đe néa, tai hại nhất là chính phủ và lề luật.

Proud'hon đã chỉ trích một cách rất mặn mà những điều tệ hại của chính phủ. Một người mà sống dưới quyền một chính phủ, thì hết cả tự do: vì mỗi cử động, mỗi việc làm, là bị người ta ghi chép, đánh dấu, dán tem, cho phép, cấm đoán, sửa chữa, — rồi người ta nộp sau cái danh từ « ich chung » mà đánh thuế, mà lợi dụng, mà đánh cắp nữa; — còn đến lúc phản kháng, thì nào buộc náo trối, nào đem làm án, nào bắt phạt tiền phạt tù, phạt bắn, phạt chém, nào làm cho đủ điều tủi nhục. Đó, chính phủ là thế, công lý của chính phủ là thế, luân lý của chính phủ cũng là thế.

Chính phủ không phải chỉ là cơ quan để ngay người ta, mà lại còn là bại hoại cả phong hóa nữa. Cả đến lúc chính phủ ra lệnh làm điều thiện, chính phủ cũng làm điều ác. Vì

(Xem trang sau)

Hoàng-Đạo

Câu chuyện hàng tuần...

BA ÉCH — Kìa cù lỳ, cù ra tinh chơi có việc gì thế?

LÝ TOÉT — Ô may quá thực là giờ đưa bắc lại cho tôi được gặp.

BA ÉCH, mỉm cười — Làm gi mà tội quá hóa đến thế?

L. T. — Tôi đương đi tìm một người quen để hỏi điều này.

B. E. — Điều gì thế thưa cụ?

L.T. — Hội Phồ-tế ở đâu bác?

B. E. — Cụ muốn đến chơi với cụ hội trưởng Phồ-tế?

L. T. — Đến chơi thì tôi không đến nhưng tôi đến lấy ít tiền tiêu.

B. E. — Cụ hội trưởng hội Phồ-tế có nợ cụ?

L. T. — Không, có nợ nần gì đâu! Dân chúng tôi gửi cụ ấy giữ tiền hộ.

B. E. — Giữ tiền hộ?

L. T. — Tôi biết đât! Nguyên độ này đương lúc giáp hạt, dân đối lầm mà tôi cũng tùng. Tháng trước tôi có lại chơi đảng ông giáo Hương; nhân có phán nán không vay đâu được tiền để ăn tiêu, thi ông ấy bảo rằng « Cụ cứ khéo ôn, cụ giàu chán ra đây, còn vay với mượn gi ! » Tôi cho là ông ấy nói dưa, nhưng sau khi ông ấy giảng nghĩa cho nghe thì ra thực, bác a, dân minh giàu chán ra đây.

BA ÉCH, mỉm cười — Dân minh giàu!

L. T. — Phải, giàu lầm. Ông giáo Hương ông ấy bảo thế. Ông ấy bảo hiện giờ dân lụt ta, mà tôi cũng là dân lụt, có đèn ba bốn mươi tiền to: mấy vạn tiền trước còn thừa này, năm sáu vạn chợ phiên bách thú này, lại ba triệu quan tiền tây nước Đại-pháp giúp nữa này, vì chi có tới bốn năm mươi vạn đấy chứ! Ối gi. Ông giáo Hương lại bảo hiện những món tiền ấy đương nằm ở trong quỹ Phồ-tế.

B. E. — Phải đấy, cụ a.

L. T. — Vì thế tôi mới đi tìm hội Phồ-tế để lấy một ít tiền trong thời giáp hạt này. Bác tính ai lai dai để tiền năm khèn trong quỹ, còn mình thi chịu đói, chịu khát.

B. E. — Vâng, chính thế.

L. T. — Người lâm ra của chư có lầm ra người đâu.

B. E. — Nhưng cụ có lầm ra của ấy đâu?

L. T. — Phải, dân chúng tôi không lầm ra của ấy, nhưng nếu dân chúng tôi không bị lụt thi lầm gi có của ấy?

B. E. — Chung qui chỉ giờ lầm ra của ấy, vì giờ mưa nhiều quá mới có lụt.

L. T. — Nhưng nếu đê vững thi giờ cũng chịu. Rút con người làm ra của ấy chỉ là sô lục lô. Nhưng sô lục lô giàu lầm rồi, còn lấy sô tiền tự tay làm ra ấy lâm quái gi.

tiền năm, sáu chục vạn bạc quyển cho dân lụt, phải đê cho dân lụt được hưởng.

L. T. — Chính thế. Chúng tôi mượn giữ hộ, chứ có mượn ai tiêm hộ đâu!

B. E. — Ai tiêm của cụ lâm gi!

Mà tiêm sao được?

L. T. — Vì vậy tôi mới định lại hội Phồ-tế để lính cái phần của dân làng tôi về đê ăn gạo. Không có thi đấu chém đòn cả nứt mắt.

B. E. — Nhưng muốn xin tiền hội Phồ-tế...

L. T. — Xin gi! Tiền của tôi thì tôi lấy, chứ nào tôi có xin xó ai!

B. E. — Đánh rắng thế. Nhưng cụ cũng phải làm đơn đệ lên huyện, huyện bảm lén tinh, tinh bảm lén phủ Thông-sử, phủ Thông-sử tư sang hội Phồ-tế. Rồi hội Phồ-tế lại bảm sang phủ Thông-sử, phủ Thông-sử lại tư về tinh, tinh lại tư về huyện, huyện sẽ về làng, nghĩa là sức cho cụ phải trường khai rắng làng cụ thực nghèo. Rồi sau khi tờ tường khai của cụ đi qua huyện, qua tinh, qua phủ Thông-sử, tới hội Phồ-tế, lúc bấy giờ hội mới họp hội đồng để xét xem có nên cấp cho làng cụ không và nếu nên thì cần cấp cho bao nhiêu.

L. T. — Ôi chào! Nếu thế thi lúc bấy giờ dân làng tôi chết đói mất rồi, còn lính tiền lâm gi! Vì cứ bác nói là đai giòng thế, thi hội Phồ-tế làm việc còn dài giòng đến đâu. Thôi, mỗi cái chẳng giấy tờ gì ráo, tôi cứ đến hội Phồ-tế, bảo ông hội trưởng rằng: « Những món tiền to mà nhà nước đưa ông giữ hộ dân lụt chúng tôi, thi ông chia ra cho chúng tôi để chúng tôi ăn gạo, chẳng chúng tôi sắp chết đói cả rồi... »

B. E. cười — Vâng, thế thi mời cụ cứ lên hội Khai-trí Tiên-đức mà hỏi hội Phồ-tế.

L. T. — Cám ơn bác, thôi chào bác tôi đi đây. (Đi với vâng) Chẳng nhẽ sắp chết đói lại đê tiền mà chôn ư!

KHÁI-HUNG

Số đặc biệt THANH NIÊN

Về số đặc biệt « THANH NIÊN » Ngày Nay rất hoan hỷ, những bài phóng sự hay điều tra nhỏ về Thanh Niên, bài về phương diện gì.

Lại có một mục « THANH NIÊN DIỄN BẢN » để các bạn trẻ thể tỏ bày ý kiến một cách tự do và thành thực. Thanh Niên vẫn vẫn phản nản người ta không hiểu mình. Thi đấu là một cách diễn dê Thanh Niên nói những ý nghĩ và hoài vọng của bạn.

Vì muốn cho số Ngày Nay đặc biệt « Thanh Niên » là một gương phản chiếu trạng thái thanh niên trong nước, nên chúng tôi mong mỏi sự hợp tác của tất cả các bạn đọc.

Đảng và Chính-phủ

(Tiếp theo trang trên)

một việc thiện làm theo lệnh, thì không phải là một việc thiện nữa rõ.

Vậy, chính phủ, theo hình thể nào, cũng là một điều tệ hại, cần phải đánh đổ. Và, với chính phủ lại cần phải đánh đổ cả luật lệ nữa. Hàng vạn, hàng triệu, luật lệ đã ban bố, nhưng chúng qui không thoát ra ngoài ba hạng: luật lệ đê che trở cho tài sản, luật lệ đê che trở cho chính phủ và luật lệ đê che trở cho cá nhân. Nếu ta đem phân tách những luật lệ ấy thì thế nào ta cũng đến một điều kết luận chung: luật lệ chỉ có hại. Luật lệ che trở cho chính phủ, lẽ tự nhiên là có hại và chính là mệnh lệnh của cá nhân. Gia-dinh, hôn-le đều cần phải phá hủy. Lấy nhau theo lẽ nghĩa chỉ là để giáng buộc sự tự do của nhau. Trái lại, nếu không có hôn-le nữa, thi yêu nhau ở với nhau, kinh nhau ở với nhau không có sự gì bó buộc cả. Gia-dinh cũng vậy: cha con yêu nhau không cần gì đến khuôn khổ cả. Khuôn khổ chỉ là một mói giây buộc sự tự-do mà thôi.

Như vậy, không còn mệnh-lệnh khuôn khổ nào cầm đoán sự phát triển của tự do cá nhân, ngoài mệnh lệnh khuôn khổ của luật-lệ thiên-nhiên mà khoa học đã phát minh. Theo luật lệ thiên-nhiên, thi sẽ trở nên người thiện; nếu trái lại, sẽ ra người ác, có thể thôi.

Song còn xã hội. Bỏ chính phủ thi được nhưng bỏ xã-hội thi không được. Người ta vẫn ở

chung với nhau, thi vẫn còn xã-hội. Nhưng xã-hội và chính-phủ chỉ là một sự tổ chức theo ý muốn chung. Cá nhân vẫn giữ hoàn toàn tự do, và khi có sự làm dụng, thi mọi người sẽ dùng hưởng một giáo dục hoàn toàn khiêm cho mỗi tuồi mỗi hoàn thương thức sự tự do của mình, và kính trọng sự tự do của người.

Muốn đi tới mục đích đảng-vô-chính-phủ không có chương trình hành động gì lâu lai. Chỉ cần có một điều: làm cách mệnh để đánh đổ chính-phủ, bắt cứ là chính phủ nào, và muốn dùng phương pháp gì cũng được. Girom, súng, thuốc độc,... tha hồ cuộc cách mệnh có thể khiến những phương pháp thiêm độc ấy trở nên có tính cách thiêng liêng.

Hoàng Dao

Sau ngày mồng một tháng năm

CUỘC HỘI HỌP CỦA CÁC NHA BÁO VÀ NHA VĂN

Theo giấy mời của ban đại-biều tan thời, tối hôm 10 Mai vừa rồi, một số đồng các nhà báo và nhà văn đã tới họp tại nhà hàng Lac-xuan, để nghe bản báo cáo về những công việc đã làm của ban đại-biều.

Về số tiền thu được của các nhà báo và nhà văn quyền, giúp cả thấy 35.500, mà số chỉ về các khoản hết 37.511, còn lại 69.39, toàn thể anh em biếu quyền lợn mèo tiền đó để giúp vào quỹ hỗ trợ già-biếng sau này.

Sau khi nghe lời báo cáo của ban đại-biều về những việc đã xây ra gần mấy đại-biều báo giới với ông Caput, thư ký đảng xã-hội, toàn thể anh em phản nản về cái thái độ không đúng của ông Caput.

Có người đề nghị thảo một bức thư phản kháng thái độ ấy để gửi cho chí-nhánh đảng xã-hội ở đây. Nhưng anh em bàn rằng ông Caput đã có lỗi với lại sau khi việc xây ra đã bị phản ứng của không khí đến nứa.

Sau hết, nhiều anh em phát biểu t-kết nên cõi ra mấy người chuyên trách để liên lạc với các ban đóng nghiệp hàng ngày và hàng tuần đăng lập mảng ủy ban triều lập hội ái-hữu các nhà viết báo. Liền đó, anh em cử ra vài người chuyên trách về việc này, là:

Trần-khanh-Giur, Trần-huy-Liêng, Dương-mậu-Ngọc và Lê-Thanh.

Cuộc hội họp đến 10 giờ thi giải tán

Cô VÂN-LAN

Nữ viên chuyên khám nghiệm và điều trị bệnh tinh và các chứng bệnh của phụ nữ:

Khí hư, huyết hư, kinh nguyệt bất điều, đau tử cung, băng huyết, tăng phổi hư suy và ung thư sang độc, phát chứng của nọc bệnh hoa liễu.

Chữa khoán, LÂU GIANG-MAI, HẠ-CAM

có giấy cam đoan không khỏi trả lại tiền.

LÔNG-CAM, chữa theo phương pháp riêng không phải nhão hay kim cát, có thuốc sống bắt mọc quay ra.

ĐÔNG-DƯƠNG Y-VIỆN

32, Rue de la Citadelle — Hanoi

NGU'O'I va VIEC

Ấn để công nghệ hóa xứ Đông-dương vẫn được người ta chủ ý, bên Pháp hay bên ta cũng vậy. Phần đông nhân rằng làm cho Đông-dương trở nên một xứ công nghệ là một điều cần, và cần lâu ngày. Một là vì đó là lẽ tự nhiên của sự tiến bộ; nước nào cũng vậy, bao giờ cũng dù từ thời kỳ nông tang đến thời kỳ công nghệ. Hai là vì ở đây công nghệ hóa là một phương pháp nhằm hơn hết để giải quyết vấn đề nhân dân ở những nơi đồng đúc của họ du miến Bắc và các tỉnh khô khua miền Trung. Phê-phâ, đối không nghĩ như vậy. Họ nhất định đòi cho Đông-dương được ở cái hạnh phúc hiện thời, cái hạnh phúc ngồi chen nhau đậm bุง bồng. Họ bảo rằng Đông-dương là một xứ chuyên về nghề

nông, thi cùi lấy nông làm gốc, dẫu không đủ ăn, dẫu đổi lá đi cũng vậy. Người thành thực, như ông Godart, thì vi là mong cho ta khỏi bị những sự khổ đòn của một nước công nghệ giài cấp đấu tranh và kinh tế khủng hoảng. Nhưng hứa hết là vi một lẽ rất dễ hiểu họ thường là đại diện cho các nhà xuất sản bên Pháp muốn giữ Đông-dương để làm nơi tiêu thụ hàng hóa của họ. Thuộc địa Đông-dương là một thuộc địa — chỉ là nơi họ kiêm lợi riêng cho họ, thô thi. Những tinh tinh tốt đẹp họ nên ra chỉ là để che cái lợi riêng ấy, và trong khi ta ăn rau muống, đón những lời ngon ngọt, họ thu bắp bao vè ngồi uống sâm banh phê phờn. Nếu để Đông-dương trở nên một xứ công nghệ, thi thi trường còn đâu là béo bở nữa; đồ xuất sảm của Đông-dương, giá rẻ, sẽ cạnh tranh với họ mất. Họ mất

BÀI VUI CƯỜI VÀ TRANH KHÓI HÀI

Chúng tôi xin nhắc lại là các tranh khói hài hay các bài vui cười đáng trong NGÀY NAY đều có tiền nhuận bút Bạn nay thấy đáng đến 4 tranh, hay 4 bài vui cười, cứ việc gửi thư về tòa báo lấy tiền nhuận bút hoặc lấy báo biếu. (Trong thư xin nói rõ tranh và bài đáng ở số báo nào). Những tranh bia hay ý kiến tranh bia hay, những tranh khói hài hay bài vui cười có ý vị, dù có một, đều được tính một giá đặc biệt.

Nguy Nay

lại, họ phiền, nên họ mới nghĩ ra rằng: vi hành phúc của ta, không nên để cho xia ta công nghệ hóa.

Rồi, khi hai phe đương bàn cãi, thì có một phe thứ ba, phe trung dung. Ông chỗ nào cũng vậy, bắt cứ về việc gì cũng vậy, chỗ nào cũng có phe này, chỗ nào cũng có kẻ ba phải ôm cái lý thuyết cao siêu của ông Phạm Quỳnh hay của ông Ng-đông-tiều. Riêng về việc này, phe trung dung bàn rằng cứ để mặc thời gian làm việc, mặc cho Đông-dương muôn thách xù công nghệ hay xù nông tang cũng được.

Nhưng, nếu để mặc Đông-dương... thi Đông-dương vẫn chỉ là một thuộc địa, nghĩa là một thị trường dành lợi riêng cho mầu quốc.

CHINII PHỦ vừa có lời thông cáo cho nhân dân biết rằng Ủy ban điều tra các thuộc địa không nhận các nguyên vọng của dân thuộc địa gửi sau ngày mồng một tháng năm lây vừa qua. Những đơn từ gửi quá hạn sẽ bỏ không xét, trả ra khi nào những đơn từ ấy nói về những việc mới và đặc biệt xảy ra sau ngày mồng một tháng năm thi không kể.

Áy thế là kết lêu công việc thu tiền giấy má của Ủy ban điều tra. Bây giờ đến công việc điều tra của Ủy ban ấy. Các vị ủy viên sẽ rầm rầm rộ rộ kéo nhau đi xem linh thể các thuộc địa trong dãy dãy và trong đồng giấy kh้อง lò chòng chốt trong mấy lỗ mõe mõe. Các ông sẽ trông thấy lũ dân quê Việt Nam gầy như ma, rách như ăn mày trong mớ giấy và sẽ nhô vải giặt nước mắt thương vay vào đồng bụi... nếu các ông biết tim sự thực sau những hàng chữ nghuchép ngoặc. Các ông sẽ trông thấy sự thiếu thốn về tinh thần, về vật chất của toàn dân Đông-Dương đương kêu cứu... nếu các ông thành thực di tìm nguyên vọng của họ.

Nhưng ngãy lại, ta thấy nhiều chử... nêu quâ.

Mà theo câu phuơng ngôn tây, với những chữ «nêu» nay, ta có thể đem thành phố Paris bô lo được.

TRONG khi ấy, ông nghị viên Nam kỳ De Beaumont, sau cuộc đắc thắng, đi ngao du xứ Đông-dương,

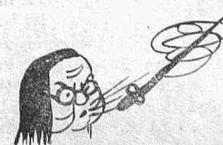
ý chúng cũng là để thu tập tài liệu để làm cho dân Đông-dương nhờ ông mà sung sướng hơn.

Một điều dễ nhận, là dân Đông-dương sung sướng chưa thấy đâu,

mà ông De Beaumont đã có vẻ sung sướng lắm. Ông qua Huế, vào hòn Hoàng thượng, rồi đi xem phong cảnh, ra Hà-nội vào thăm ông Toàn quyền, rồi cuối máy bay về Pháp, lúc nào àu cũng ngon, ngũ cung ngon cả. Người ta lai dòn ôm định mua một chiếc máy bay riêng để sang Đông-dương cho tiện. Nhưng không thấy người ta dồn ông bỏ tiền ra giúp cho dân nghèo Đông-dương gi cã... Song làm quái gi cái vật ấy, ông ra trước nghị viện Pháp nói nó để bênh vực cho các nhà đại tu báu Đông-dương là công trình của ông cũng to tát, dù cho dân nghèo chúc tụng lắm rồi.

NGÀY XƯA có cái dịch «Thủy Hử, Phong Thần». Thi bấy giờ có cái dịch «Kiếm Hiệp, Kiếm Tiên», làm hại những óc non nót chưa biết sự thật hư, phải trái. Những sự hoang đường, vô lý, xem đèn, đọc đèn, nghiên ngâm mãi đèn, nêu chua có chí xít đoán, có thể coi là huy được: cái hại là ở đấy.

Bộ nào đã có hai câu học trò dù nhau vào rừng tu tiên, ti nữa thi chết đời. Nay lại có cô học trò Phan thị Tâm 19 tuổi, con một viên cai lồng giài có trong Nam, quâ mê đọc truyện Kiếm-tiên, nên bỏ nhà tim vào rừng. Ý cô ta mong gặp một vị đạo sĩ già làm ăn mày khạc ra một báu đóm đẽ cõi tu suối, rồi hóa kiêm tiên, hay gặp một vị sư già dạy cô luyện khí để thoát phàm

Rồi cô mong một ngày kia, cô sẽ có cái tài lè lưỡi phun kiếm tiên ra thành luồng ánh sáng xanh đỏ như cầu vồng, để lấy đầu kẽ gian ác, giúp đỡ người hèn yếu. Thâm ý của cô đáng phục, nhưng truyền kiêm tiên đã đưa cô di lâm đường, những sự huyền diệu có mè trường chỉ là một mớ dí doan vô lý, không thể có được...

VOS YEUX VOUS LE DIRONT...

si vous les regardez après l'essai du nouvel ARCANCIL, imperméable. ARCANCIL est un produit moderne qui possède toutes les qualités que vous avez cherchées jusqu'ici : il ne pique pas et ne rend pas les cils cassants car il ne contient pas de savon ni autres produits caustiques ; il ne coule pas et résiste aux larmes et à la transpiration, étant imperméable ; il active la poussée du cil ; l'huile de tortue qui entre dans sa composition nourrit le bulbe et développe la croissance du cil qui, grâce à cette fertilisation, gagne plusieurs millimètres. ARCANCIL est en vente partout en 8 nuances seyantes et en une qualité spécial : « ARCANCIL INCOLORE », embellissant les cils sans les teinter, au prix de 0p.60 la boîte publicitaire. Les femmes qui ont essayé ARCANCIL sont enchantées. Essayez-le vous aussi et retenez bien « POUR VOS CILS... ARCANCIL ».

AGENT EXCLUSIF

COMPTOIR COMMERCIAL

59, Rue du Chanvre — Hanoi

...Vi, nếu các vị kiêm tiên kiêm hiệp có thực, thì họ đã hạ sơn phun luồng kiếm xanh bám nhỏ những cuộn tiềng thuyền kiếm tiên để cứu vớt lấy những tâm hồn non nớt lấy áo tưởng làm sự thực.

Hoàng-Đạo

LÀM CHÙA VỚI LÀM PHÚC

NHÀN ngày lễ Khánh đản đíc phật ở chùa Quán Sứ đã có cuộc hội họp của các nhân viên chán tu hội Phật Giáo. Cụ Võ Hiền Hoàng

đọc một bài diễn văn trước mày truyền thanh, nói về việc sáp xây dựng ngôi chùa Quán Sứ mới. Ngài khuyên các thiện nam tín nữ nên bỏ tiền gom góp vào việc xây dựng chùa để xoay tròn quả phúc. Và muôn treo gương sáng, ngài bỏ tiền túi ra 500 bạc đẽ cúng vào chùa.

Một người như cụ Võ Hiền đã làm gương, thi chắc sẽ có nhiều người theo lâm. Các thiện nam tín nữ rồi sẽ thi nhau bỏ tiền, bỏ khuyên vàng vòng bạc vào việc dựng chùa, và rồi chẳng bao lâu ngôi chùa mới Quán Sứ sẽ nguy nga đồ sộ đứng ngay trời.

Lúc bấy giờ những dân nghèo, khi trời nắng đi qua đó, may ra cũng được chút bóng mát ngồi nhở. Nhưng mà họ dời. Và cái tiếng chuông dây vàng bạc kia vang vẳng ra có làm cho họ dời dời chút nào không?

Giá những số tiền dựng chùa kia, người ta đem phát chẩn cho dân nghèo đang chết đói nhanh ở thôn quê, có phải đúng với lòng thương của Đức Phật không? Nhưng người ta cần gì dân nghèo, cần gì làm đúng ý của Phật, là những cái ý tốt vòi hình không ai trông thấy. Người ta cần một ngôi chùa to lớn để ai ai cũng có thể trông thấy cái «núi phúc» đỗ sô đó mà phục vây.

T. L.

Bắt đầu từ số sau :

MỤC TIN THӨ⁹ CỦA THẾ LÚ lại bắt đầu đăng

ĐIỂM BÁO

Dạy trẻ

NGUỒI TA bắt đầu đê ý đến con trè

Đó là một triệu trứng đáng mừng. Vì vẫn đê nhì đồng vẫn là một vần đê đáng cho người ta đê ý đến nhiều, và sẵn sác cho con người từ thờ cõi bể đại vân là một điều cần thiết.

Chỉ tiếc rằng những người có tâm không phải bao giờ cũng là người biết việc. Nên một hai khi trong công cuộc lo cho con trè cũng như trong các việc khác, người ta phải thấy những người vụng về và những người dại dột. Dại dột không kém những trè con mà họ nói đến mấy tí. Thí dụ: người ta giáo dục trè con bằng những lời nói, những ý tưởng rành rieng cho người lớn; hay người ta bày vẽ cho chúng những trò chơi rất dỗi nguy hiểm.

Như vừa đây tại Phu Nhìn, một cô hay một ông nào xui các trè em lấy một cái ống đồng, cho một ít nước vào trong, nút cho chật lại, rồi đem hơ lửa đê được nghe một tiếng súng.

Vậy người ta lại không biết rằng: nếu cái nút ấy, một khi quá chật vì sự dai ta của trè con, hay vì sự ham thích mà chưa được thỏa mãn của chúng, thì cái ống đồng đó có khác gì một trái tạc đạn mà bác phó tên ngụy đã đặt trước cửa bể không?

Tại sao đặt trò chơi cho trè em người ta không cẩn thận suy tính đến cái nguy hiểm có thể xảy ra cho chúng? Nếu muốn giữ chúng, tại sao người ta không giàn dí hòn mà đưa vào một tay chúng quả pháo lênh, còn một tay nữa, xui chúng cầm lửa mà châm?

Tin báo

MÙA hè là mùa của sự oi bức của những trận mưa rào và của những cơn giông tố. Nhưng nó cũng là mùa của cây cỏ, của mùa

mang, và của dân chài lướt dòng buồm theo ngón gió Nam.

Bởi vậy, ở Bắc kỳ, mỗi khi sắp có bão, người ta lại nhận được tin báo của các thiên văn đê nhất Phù-Liễn. Mùa tin ấy truyền tới đê công chúng vẫn là con đường tiện nhất: bão hàng ngày.

Năm nay tin trận bão đầu mùa cung vúta tự đài Phù-Liễn phát ra hồi sáu giờ sáng hôm 30 April, ghi định rõ ràng trên tảng đê của trè giò vĩ tuyến bắc 12 độ, kinh tuyến đông 118 độ. Thi Hán-nội có ba tờ nhật báo :

Tờ Đông Pháp nói bão ở Trung-kỳ, vùng Nha-trang:

Tờ Việt Báo nói bão ở đảo Hải-nam, tát vào vịnh Bắc-kỳ;

Và Tờ Trung Bắc Tân Vận lại bảo là bão ở tận bến Phi luật tân.

Vậy bão ở đâu?

Và trong trường hợp này người ta có cái cảm tưởng cay đắng là sự có it báo là một điều may mắn.

Thiết Linh

Ngày Nay phát chấn

Ngày chủ nhật 1er Mai, chúng tôi đã đem mòn tiền 180p 90 — trong số đó có 100p 50 — (100fr) mà trong số trước đê nhằm là 120p —, của anh em học sinh bên Pháp gửi vé, và còn thêm là số tiền của các nhà từ thiện gửi Ngày Nay để cứu giúp dân nghèo — về huyện Lang Tái là một huyện bị thiệt hại nhất trong tỉnh Bắc Ninh.

Chúng tôi phát cho dân làng Thái-Trí mỗi người 0p30, hết số tiền 112p, 50; làng Lường-Xá (Hải-dương) số tiền 20p00, thôn An-Lại (Hải-dương) số tiền 15p00, còn dư phát cho các người ăn xin trong mấy hụt đó.

Các nạn dân co nhỏ chúng tôi chuyền đặt lời cảm ơn thành thắnx đến các anh em học sinh bên Pháp và các nhà từ tâm đã gửi tiền giúp.

Tiên đây chúng tôi xin nhắc rằng đoàn Ánh Sáng đã chuyển giao cho ban trị sự đê phòng xã hội S. F. I. O. ỷ dày số tiền của các nhà từ thiện gửi Ngày Nay giúp dân nghèo trong vụ nước lụt.

NGÀY NAY

ĐIỂM VIỆC

Bức thư ngỏ của một
học sinh bên Pháp

Paris le 24 Avril 1938

Ban Hy,
Tôi vừa đi xem phim Visages d'Orient rất hay, Chắc chắn giao lưu sẽ chớp ở Hà-nội.

Một phim hay! Anh sẽ đi xem, nhưng một phen lo; anh nhì. Anh chắc nhớ mãi cứ mỗi lần có một phim hay là hai chàng ta lại một phen lo. Lo sao cho có một, hai dùi « matinée scolaire » thì ít, mà lo mua được một chiếc vé thì nhiều. Ôi mua vé! mót cái nát. Trước một rap chiêu bóng chớp một phim hay, một đám đông người; họ xô đẩy nhau, kẻ tuột giày, người mất mũ, cát nát mặt, mặt hầm hập té gián, nhăn nhó chíp đau, hay uất ức. Thật là một cảnh khó coi. Nhặt lè vè mứt hé, vào khoắng một, hai giờ trưa, trời nắng trang trang thì lại cảng tê hại; ai nấy mắt mày bồng hoa hồng, quần áo nát nhieu. Lắm lúc chúng tôi tự hỏi đê xem chớp ảnh hay đê chen nhau.

Bên này không thế, anh ạ. Người di xem đông hơn nhiều mà họ vẫn ứng dụng lầu lượn, người nọ sau người kia, « làm duỗi » để mua vé. Trước một rap chiêu ảnh sắp tới giờ, ta thấy một dãy dài người từ từ tiến đến mua vé, không mệt nhọc, không khó khăn. Được như vậy là vì họ tra trật tự, họ biết bão nhau. Ai đến trước vào trước. Vì thế, ta thấy một cầu bé nhỏ trước hai mua vé trước

một ông vạm vỡ thắc chia lão tóc bạc lom khom vang, một thiếu nữ trẻ đẹp, uốn

Đây anh xem, nếu chúng biết bão nhau thì đâu có vang đó, một kỷ niệm không bao giờ người ngoại quốc qua chơi.

Bết bao nhiêu bạn minh tra trật tự, thế mà sau vang hồn đệm đó, cảnh mà chúng trước kia, anh và tôi chỉ khi trông khôn đê. Nay tôi xem anh tránh khỏi nạn cát mua vé, phải vì anh sẽ xa Hà-nội, nay đó sẽ tiêu diệt di.

Trước những rep chép ánh ảm nổi, một dãy dài người lir lir đến mua vé, một cảnh đẹp mà không anh?

Tiền Hải

BÁO MỚI

Tuần báo « ĐOC », chính trị xã hội, số 13 Mai 1938.

Báo quán 32 Richaud Banh

Diễn thuyết

Ở Hội Tri Trí vào ngày 19 Mai 1938, hồi 21h:

Les auberges de la jeunesse
Diễn giả : Hoàng-gia-Linh

HỘP THƯ

Cô Thoại Ngữ Huế — Vết cảm động, và rất cảm ơn — Từ-Mỹ,

Đã có bán

TRƯỚC VÀNH MÓNG NGỰA
của HOÀNG ĐẠO

Giá 0\$35

GIA ĐÌNH

TIỀU THUYẾT
của KHÁI HUNG

300 trang

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

Giá 0\$60

Các ngài nên hỏi cho được thứ

Pellantire — *Vénus* (lo bát giác)

Chỗ theo khoa học, trong nhu bão thạch, có tính chất giữ tóc được luôn luôn sạch mượt, không sinh gầu và dượm mùi thơm, dịu mát không bao giờ phai.

Có bán ở khắp các tiệm tạp hóa trong thành phố.

Đại lý độc quyền:

Maison CHÍ LỢI 97, Rue des Paniers, — Hanoi
Bazar VŨ LAI 303, Rue Paul Blanchy — Tân Định, Saigon

VÕ - ĐỨC - DIỄN

KIẾN TRÚC SƯ

3 — Place Negrier,

Bờ - hồ — HANOI

Tại 153, Đường cầu Cửa Đông
(153 Bd Henri d'Orléans Hanoi)

Téléphone 328

Dr CAO-XUAN-CAM
Tốt nghiệp tại Đại-Học-Bưởn-Pari

Nguyên Trung-kỳ bệnh-viện
quản đốc chuyên trì:
Bệnh Hoa Liệu và Nội thương

Khám bệnh
Sáng 8h đến 11h30, chiều 8h đến 6h
Khi cần kíp mời nề
nhà lác náo cảng được.

Có phòng dưỡng-lenh
và hộ sinh

XANH CÀ BUNG

TRUYỆN NGẮN của KHÁI - HƯNG

TÔI định dốc hàng
Bún, bên nhà máy
nước, Văn bảo o
người kéo xe :

— Thôi !

Nhưng chàng nói nhỏ và nhanh
quá, anh xe không nghe rõ, vẫn
nghiêm nhiên rẽ sang tay trái,
theo đường đè lên Yên-Phụ. Văn
hiên dầm mạnh lên sàn xe và
thết :

— Đỗ lại ! Đỗ lại đây !

Bước xuống đất, chàng chưa
hả cơn tức, còn mắng thêm một
câu :

— Điếc à ? ... Chỉ cầm đầu
chạy trán !

Dồn luồn cái tức nữa, làm cho
Văn có vẻ mặt khó dăm dám :
Lục soát các túi áo, chàng không
tim thấy một hào, một xu nào
để trả tiền xe.

— Có dù tiền trả lại đồng bạc
không ?

Người phụ xe hơi nghênh
ngang hỏi lại :

— Thưa cậu có. Hào một hay
hào đôi đây à ?

Văn càng cău :

— Trời ơi ! điếc thế, sao không
chọn nghề khác mà làm, lại đi
kéo xe ? ... Có dù tiền đôi đồng
bạc không ?

Cầu sau cùng Văn gào to quá
khipelines một người di xe đạp qua,
quay đầu lại nhìn mỉm cười.
Anh xe vẫn bình tĩnh như không
dè ý đến giọng quát tháo của
khách di xe :

— Thưa cậu, thế thì không dẫu.
Rồi anh yên lặng đứng chờ,
trong khi Văn lùn nhau :

— Cậu ! Cậu là cái gì !

Chàng nhăn nhó nhìn các phía,
xem gần đây có một hiệu tạp
hóa, một hàng bán nước giải
khát nào để đến mua gói thuốc
làm dồi lấy tiền lẻ. Bỗng rút
tay ở túi quần ra, chàng vui cười
với một mình : « đây rồi ! » và
đưa cho anh xe đồng nǎm xu.

Nhưng cái vui ấy chỉ thoáng
qua như cái chớp nhoáng trên
cặp môi chàng. Mắt chàng sa sầm
xuống ngay, hai bàn tay chàng
nắm chặt lại như sắp đấm ai,
hai bàn tay mà chàng bắt đầu
thấy nóng và rát.

Vì ban nãy ở nhà, chàng đã
dầm thính thính xuống bàn đè
biều lò sự tức giận cực điêm đỗi
với vợ. Mà duyên cơ chỉ tại một
bữa cơm, một bữa cơm không
ung ý.

Trưa hôm nay ở sở về, và bụng
đói như cáo, Văn hy vọng được
ăn ngom miệng. Nhưng, ngồi vào
bàn, chàng chỉ thấy lồng chồng
một đĩa đậu phụ rán, một đĩa
rau muống luộc, một đĩa thịt bò
sả khoai nguội lạnh, và hai bát
canh cà chua nước dỗ lờ lờ.

— Còn gì nữa không ?

Nghe câu hỏi sống của Văn,
và thấy cặp mắt chong chisch dám
nhìn thẳng vào mắt mình, người
vợ cố cười cười đáp lại :

○ — Em xin lỗi anh nhé. Hôm
nay chị huyễn đến chơi ngồi suốt

— Chị đến chơi, chứ còn có
việc gì nữa.

Văn mỉa mai :

— Chơi ! Đàn bà mình vô công
ròi nghề quá, đi chơi suốt ngày
suốt buổi, không cờ bạc thì cũng
ngồi tán chuyện gẫu với nhau.
Còn cơm nước thì phô mặc dầy
tú, nó muốn cho ăn thế nào thì
cho.

Biết Văn ám chỉ mình, người
vợ cười mỉm, đáp lại :

— Đàn bà mình thì thế, còn
ông ông mình thì được cái dã
man, coi vợ như nô lệ, chỉ có

— Chị không à, mơ tinh, cơm
nước thế này thì ai nuốt trôi
được ?

Vợ cứng cù, gắt lại :

— Không nuốt trôi được thì
nhịn tạm một bña, dã sao.

Văn đứng phất dây, vừa dầm
vừa xô bàn, miệng gào lá :

— Thực thế, phải không ? Thực
thế phải không ?

Rồi chẳng kịp đợi mũ, chàng
sầm sầm mở cửa ra đường.
Chàng tức giận, quên cả dối, lớn
tiếng gọi : « Cao so ! » Hai cái xe,
từ hai phía chạy vội lại đè tranh
khách. Văn bước lên cái đèn sau:
Trong lúc cầu, người ta chỉ
muốn làm ngược với lẽ phải,
làm phát lòng hết thảy ai ai. Già
lúc bấy giờ, anh xe tối trước nói
một câu gì để phản kháng thì có
lẽ Văn đã thét ầm lên hay xông
vào hành hung cũng chưa biết
chừng. Nhưng anh kia chỉ yên
lòng đứng nhìn theo, hai con
mắt âm thầm oán trách, vì thấy
Văn mặt trắng tái, môi xám ngát,
dáng bộ vùng vằng, anh ta lo sợ
nhớ ngay đến những trận đòn
bất ngờ của những ông khách
bất nhã.

từ tám giờ cho tới mười một giờ
mới về, nên em không xuống bếp
làm món ăn được. Anh xoi tạm
bữa nay.

Văn chau mày nhìn mấy miếng
cà chua nồi lèn bén trong
nước canh :

— Chị ấy đến có việc gì thế ?

một việc cơm nước, hầu hạ
chồng. Ăn không vừa miệng thì
các ông ấy cau có gắt gỏng đến
hay.

Văn đập mạnh tay xuống bàn
làm cho các đĩa món ăn này lên,
và nước canh sóng sánh bắn ra
khăn bàn.

Trả xong tiền xe, Văn đứng
lại mấy giây, do dự : « Đì đâu ? »
Chàng nhớ lại những buổi gáy
sự với vợ vì một bữa ăn không
ngon. Và chàng nghĩ thầm :
« Không biết mấy lần rồi ! »

Lần đầu, là một bữa cơm chiều.
Hôm ấy, — cách đây ba năm, —
chàng còn gắt hơn hôm nay nhiều,
vì chàng thấy trên bàn ăn có
món lòng lợn mà chàng rất ghét,
và đã khán khoản dặn vợ đừng
mua, nhưng nàng chưa kịp bảo
cho người bếp mới nuối tiếc.
Một câu trả lời của vợ làm cho
chàng cău tiết đến nỗi chàng cầm
đĩa lòng ném ra hiên, rồi gạt
luôn hết các món ăn khác xuống
sàn nhà mà thét : « Mợ cho tôi
ăn như cho chó ăn thì tôi nuốt
lلام sao được ? »

Hai giờ sau, chàng ở Đông
Hưng Viên về, con giận nguội
hắn, vì chàng vừa ăn món phi
tần rất bùi, món cánh gà rán
chín tới ròn tan, bắt canh
« thượng thang » ngọt và nóng,
nhất vì chàng vừa uống mấy
chén mai-quế-lộ, men thơm còn
nhẹ nhàng bốc lên dầu cùng với
một cảm giác khoan khoái dễ
chiều. Lúc ấy, vợ chàng bỏ cơm,

Bệnh viện và nhà хó sinh

BÁC SĨ VŨ NGỌC HUỲNH

72, 74, 76 Góc đường A. Sénès và Jacquin (sau nhà Rượu)

Chữa các bệnh

Chiếu điện (Rayon X)

Chữa bệnh bằng điện (Diathermie. U. V.

Giấy nói số 622

HANOI

đương nằm khóc ở trong phòng ngủ. Chàng đến ăn yến vuốt ve xin lỗi, khiến nàng cảm động tha thứ ngay.

Lần thứ hai, cách lần đó có hai tuần lễ. Và con gián của chàng cũng kết liễu bằng một bữa ăn ngon lành béo ngậy ở cao lầu.

Lần thứ ba, thi Văn đã lập tẩm bổ cơm ngay khi chưa bước chân về tới nhà.Ở sở, chàng vừa được nghe anh em tán tụng món bỗ câu non ở một hiệu, phở hàng Bông. Chàng cũng định về bảo qua vợ rằng có người mời chàng ăn cơm, nhưng tự nhiên một câu chuyện không đâu xảy ra khiến chàng chàng to tiếng, rồi chàng viện ngay có cơm nước chàng ra sao dè dì.

Từ đó có khi liên tiếp hai ba bữa liền, chàng bỏ cơm nhà. Hình như chàng đã nếm cái thói quen hòn dồi, và nghiện cái thú ăn cao lầu.

Nhưng hôm nay, chàng không trổng tới cao lầu. Nhìn dịp bỏ cơm, chàng muốn nhặt thử một bữa chơi. Buổi sáng, ngồi nói chuyện với mấy người bạn, chàng được biết một điều mới lạ trong Y khoa mà chàng định sẽ thí nghiệm: Là muốn được khỏe mạnh, không gì bằng mỗi tuần lẽ nhặt một bữa, hay tốt hơn, mỗi tháng nhặt cơm vài ngày để ăn toàn hoa quả và uống toàn nước lọc.

Thấy dồi, chàng mỉm cười chế nhạo cái kẽ trướng sinh kia của bạn, và nhìn quanh để tìm gối xe đi Hàng Buồm. Nhưng chàng lại thôi ngay, vì vơ vẫn nghĩ thầm: « Minh chua đòi bao giờ. Thi thử nhặt một bữa xem sao. Đã chết đâu mà sợ!.. Chả biết có được trướng sinh không, nhưng chắc chắn bữa chiều nay ăn ngon miệng ».

Sự thực, thi hiện giờ chàng dương dồi, nhưng không thấy khó chịu lắm. Trái lại, chàng có một cảm giác là lùng khoan khoái nữa. Nhìn rằng soan in

lên nền núi Tam-dảo xanh lam, chàng thấy đẹp. Đã lâu lắm, chàng không ngắm cảnh thiên nhiên.

Trời râm. Gió mát bay bầy thời từ sòng vào. Văn thấy dễ chịu và quên bẵng những chuyện bức tức vừa xảy ra. Chàng tờ mờ đứng ngắm mấy cái chòi nhỏ đứng sừng trên bốn chân, và cái nhà ngôi mói trong bọn nhà lá tồi tàn, màu nâu xám, giống như cái nhà táng xác số trong một đám ma ở nhà quê, có toàn những người nghèo khổ di rết xinh.

Ít khi, chàng đứng bờ đê ngắm bãi Phúc-xá mà chàng chưa ra thăm bao giờ: « Chả biết dưới ấy họ ăn ở ra sao? Hình như có nhiều sự thay đổi thì phải!.. Minh thử xuống xem... »

Và chàng xuống giốc. Mùi thoι và những vật do dây như xua chàng quay về, nhưng thấy một thiếu phụ dáng bộ óng ả và y phục gọn gàng, dương lưỡng thũng di phía trước, chàng rảo bước đê vượn người ấy mà nhìn xem cái mặt có xứng đáng với vẻ yêu diệu, thuở tha kia không. Đến khu vườn ngô cao, chàng theo kịp thiếu nữ và thấy cô có một nhát nhạn sắc không đẹp nhưng rất có duyên. Cô ta dì vòi một cành nhà lá nèn cao và tướng quét vòi vàng khá sạch sẽ đối với những túp nhà lụp xụp tối tăm khác.

•

Bối diện căn nhà ấy, người ta đương dựng một nếp nhà tre năm gian. Mái dã lợp xong, nhưng vách đương dán giờ.

Lúc bấy giờ thợ thuyền nghỉ tay để sửa soạn bữa ăn trưa. Bên cạnh cái bệ xi-măng nhỏ, dựng được độ hai gánh nước, một thằng bé con rách rưới ngồi dùn bếp. Bếp, nghĩa là hai cái hố đào xuống đất, trên có nồi cơm dương ghế, và một cái xanh lớn dày cát bát thái to miếng. Thằng bé, một tay mở vung, một tay cầm đũa dùn cát chua vàng, chàng thấy béo bồ quá. Lại thêm chàng dồi,

nước và nồi lèp bếp, Văn nghe vui tai quá. Và chàng hỏi:

— Cơm đồ ăn có ngon không, em?

Thằng bé ngừng lên mỉm cười đáp:

— Thưa thầy, ngon lắm chứ!

Văn nghĩ thầm: « Có lẽ trong đời nó, nó cũng chưa được ăn cơm trắng một bữa nào ». Và chàng nhớ lại xem chàng đã nếm qua cơm đồ bao giờ chưa. Có, một lần è que, chàng đã ngồi ăn với thợ cấy, nhưng không phải vì chàng thích cơm hầm, mà chỉ vì trong bọn thợ cấy có một cô rết xinh.

— Kia! dào!

Thằng bé dậy vội, vung nồi cơm lại, dè quay sang xanh cả bát. Nó cầm que dẽ dập cho lửa bén đi, rồi đứng dậy nhanh nhẹn dũng là cót dừa vào hai cái cọc dã đồng sẵn. Văn nói:

— Cho giờ k bồi thời bốc ngon lửa, phải không?

— Vàng.

Nhin xanh cả, Văn hỏi:

— Sao cho nhiều nước thế?

Thằng bé cười:

— Để được nhiều, vì những tám người ăn.

— Có món gì nữa không?

— Không à, chỉ có thế này.

Nhung chiều nay thi có cá :

— Chi nấu với nước thôi à?

— Có muối nữa chứ.. Với lại mắm tôm.

Vừa nói thằng bé vừa mở cái lồng khoai đựng một ít mắm tôm đen, mà nó gạt lên miệng xanh. Toan vứt cái lồng, nó lại ngăn ngừa, tiếc rẻ dũng vào nước canh dương sôi cho rữa hết mắm dinh vào dò. Đoạn, nó xé thêm cá chua mà bỏ vào xanh. Văn khen:

— Món cá bung ngon nhỉ!

Không phải Văn nói chế diêu. Chàng thành thật cảm thấy ngon vì món ăn độc nhất của bọn tám người thi có vẻ ngon thực: Những miếng cá trắng xanh chàng trong đẹp mắt quá, nước canh sôi lộn hạt cá chua vàng, chàng thấy béo bồ quá. Lại thêm chàng dồi,

mà khi người ta dồn rước món ăn gì có kia bốc lên, người ta cũng nuốt nồi :

— Giá có mấy nhánh tôm
Thằng bé nhìn chàng

mắt thành thao :

— Còn phải nói! Sao

sao lán hành mờ rồi nè?

— Hành cũng như lợn

Thằng bé cười :

— Không như được. Không

tỏi thì đúng tạm hành đây thay

Cũng chẳng sao, kém ngon mà

tí cũng chẳng sao.

— Còn tía tô, sao không

vào?

— Tia tó dày, nhưng khi bắc

ra thái vào thì mới dày mui.

Ngồi trên nền nhà, một bae

phó hỏi :

— Được cơm chua, Tý?

— Được rồi dày.

Tý đứng dậy nhặt hai miếng

lá chuối, lột tay và ném nè bưng

nồi cơm đặt mạnh lên rে.

Văn khen :

— Em khỏe nhỉ!

Tý quay đầu, mỉm cười tui đã

— Còn xanh cà bung? Chắc

phải đợi cho rừ dã.

→ Được rồi dày, thay a. Thế

nào ăn xong thôi, dời lán rồi còn

đợi gì nữa.

Vừa nói, nó vừa ngả lá cót ra,

cầm chõng bát, và nắm dứa để

trong bày ra chung quanh, rồi

bưng đặt xanh cà vào giữa. Trên

bốn hòn gạch nhỏ. Từ thi mọi

người chạy ủa lại ngồi quẩn

lấy xanh cà, rồi xé cơm và ngon

ngấu, cầm thia múc nước canh

húp xi xup.

— Ngon quá nhỉ!

Nghe câu bình phẩm của Văn,

ai nấy ngừng đều lên nhìn.

* Một người nói :

— Có gì mà thấy hảo ngon!

Người khác tiếp luôn :

— Bây giờ dồi kém, thợ thuyền

ăn kham khõ lầm, thay a.

Văn cười :

(Xem tiếp trang 21)

HÁI HƯNG.

NGUYỄN-XUÂN-TÙNG

KIẾM-TRÚC-SƯ

Số 2 Phố Nhà thờ (Rue de la Mission) Hanoi

Vẽ Kiến Nhỏ

và nhận tham mọi công việc kiến trúc

liệp khách: Sáng từ

9:30 đến 11:30 Chiều từ 4:00 đến 7:00

TÚ QUỐC CHÍ

Lời giao đầu. — Tú Quốc chí viết phỏng theo sách « Heureux scand naves » của Emile Schreiber là một thiên điều tra về những sự vỗ lý và nhiều khi lại quái gở nữa, đã xảy ra ở bên bờ nước : Dano-ma (Danemark), Su-ét (Suedo), No-vi (Norvège) và Phanh-lăng (Finlande). Có lẽ vì bờ nước tí hon ấy ở xa xôi là tận trên bờ biển châu Âu, mà xưa này không hề ai đã động đến, bình nhả không có trên bờ đất năm châu nữa. Cho nên riêng họ một bùn thế giới đây những sự lạ lùng trai ngực.

Không là lùng, trai ngực làm sao được ở một nơi mà dân chúng người nào cũng tự lấy làm mâu nguyên về sự sinh sống, mà người nghèo khổ như haythayt nghiệp nhất cũng còn « sống » được, nhất là ở đây, tinh thần tự do được huyễn biết một cách xà và rộng rãi hơn dân hết.

La lùng nhất là khi mà dân ta và nhiều các dân tộc khác cõi nút mâu đê đòi ; con áo, tu do, hòa bình, thi ở bến kia, bến bờ nước ấy, người ta thưa con áo, thưa cõi tự do, và ngay đại tá nỗi, tuy không nhầm ngày lùy hay ngày chô nhật, mà đưa một ngày trời sáng, khỉ trời ấm áp, thì tự nhiên các xưởng chế tạo tự đóng cửa để mời các ông thợ đi chơi ngắm cảnh, hưởng lấy những hương vị say sưa của trời và cảnh vật.

Nhưng ai ở trên các sân quần vợt kia ? Các ông thợ đấy.

Những ai trên các con thuyền buồm trắng ngang dọc ngoài khơi kia ? Các ông thợ đấy.

Não đã bắt đầu, các ông thợ ấy còn

tám năm tám mươi rưỡi nhau vào rừng núi dãy bờn hàng ngày với cây cỏ, khe suối hay vào các bờ bồi thành thị vầy vùng suối buồi ; chơi dưa nghịch ngutm chán rỗi lại lên kh'ch san ngồi giải khát, cuối lại về nhà riêng, vì người thợ nào cũng có nhà riêng, hay it ra cũng có phòng ăn ngủ riêng, có dùi điện, nướu phòng tắm, bếp và nhà vệ sinh máy.

Ở trong phòng họ cũng có hoa, có tủ sách già-dinh. Vợ chồng ông thợ săn vai nhau, với các con, ngồi chơi hay xem sách bên cạnh lò sưởi, hay nằm dài ở « balcon », bên cạnh máy truyền thanh mà hưởng những tiếng đàn hát êm dịu từ phương xa đưa lại.

Người dân quê của bến nước ấy cũng là lùng không kém. Không một ai là thêm làm dân đốt cỏ, họ nhất định hiểu biết cái nhẽ sống và đời cha kỹ phái có.

Đến nỗi Emile Schreiber phải kêu lên rằng : hay là kiếp trước của họ ở trên tiên, cho nên họ ở bây giờ ở dưới trần cung giống hệt như những cảnh thần tiên, vì không ai có thể tưởng tượng được những cái mà họ có, những cái mà chưa biết đến đời kiếp nào minh mới có được. Những thứ ấy đối với ta không lạ lùng và lý thế nào được. Khốn một nỗi, cái gì là lùng quái gở nhất đều có thực, vì không ai lại đi điều tra những sự không có và nếu sau đây có chỗ nào sai sự thật thì cũng không sao cả.

HOÀNG NHƯ TIẾP

KÝ SAU :

Những cảnh đồi i « Ánh Sáng »

THƠ THƠ

Vì nhiều bạn ở xa chưa kịp gửi tiền về, nên han nhận tiền mua sách đẹp để lại đèn

30 Mai han cuối cùng

VĂN CHỈ MỘT MỤC ĐÍCH THI HÀNH DÙNG NGHĨA HAI CHỮ « THƯỢNG - ĐỨC »

Bất cứ ở thời đại nào, chữ « ĐỨC » vẫn là chữ được thiên hạ mến chon. Nên ngày nay như Hitler, Mussolini hoặc bọn đế-quốc Nhật hiện giờ dù có thi hành những chính sách tàn bạo đến đâu, đều vẫn phải gặt nhân đức để được lòng công chúng. Nhà thuốc Thượng-Đức ra đời, lấy hai chữ Thượng-Đức làm tiêu biêu, lấy sự kinh nghiệm nhiều, học thức rộng, noi theo con đường chính, nên được lòng tín nhiệm của quoc dân mỗi ngày mỗi đông. Ngày từ bùi đầu đến nay, nhà thuốc thi hành bao cõi một điều gì, đều lấy chữ « ĐỨC » làm đích đà khiến quoc dân nhiều người không mất mến mà khởi bệnh, hoặc khỏi bệnh mà hết thye it tiền. Nhưng chính sách riêng này của nhà thuốc Thượng-Đức, thực được kết quả mỹ mãn, mà nghiêm ra rằng trong những lúc dù là bán thuốc giá đặc biệt, hoặc là chữa bệnh không lấy tiền, nhà thuốc không bao giờ bị thiệt mà lại còn được lợi hơn nữa, vì nhiều các ngài khi mua thuốc giá đặc biệt của Thượng-Đức mà vừa ý, hoặc dùng thuốc biển của Thượng-Đức mà được khỏi bệnh, thi thường sẵn lòng tin các thuốc khác của Thượng-Đức mà giới thiệu cho nhiều người biết, hoặc sẵn lòng mua thuốc Thượng-Đức mà dùng sau.

Nhà thuốc Thượng-Đức tin ở chủ nghĩa riêng tức là « Mục-dich Thượng-Đức » của mình và hơn nữa lại tin ở lương tâm của các anh chị em đồng bào sau khi biết thuốc Thượng-Đức là h. y, nên bắt đầu từ nay xin tuyên bố thi hành mâu mẫn những điều kiện đã thi hành :

1 — Bán thuốc Kinh tiền tuy tiền (Bồ thận Khanh-hy) 2p.00 lấy 1p00 hộp nhôm, 1p00 lấy 0p50 hộp nhô. **Bồi nguyên tiết trùng** (Thuốc bồi nguyên khí, bồi ngũ tang, tiết nọc hém phong thịnh) 1p50 lấy 1p00. **Tuần bồ huyết hải** (Thuốc bồ huyết điều kinh đan bả) 1p50 lấy 1p00. Thuốc Chì khí bồ huyết (Thuốc khí huyết) 1p00 lấy 0p70. **Bán giá đặc biệt như trên ở các đại lý**.

2 — Chữa bệnh Lậu, Giang mai, Hợp cam về thời kỳ bệnh dương phát hiếu nhiên không lấy tiền cho khắp mọi người, mà ai đến chữa bệnh vào giờ nào cũng được (trừ chiều chủ nhật là ngày nghỉ) đều được thu tiền trọn vẹi khám bệnh rất cẩn thận trước khi biểu thuốc (ở các đại lý không biểu như trước).

Bán Lậu Op50, Giang-mai 1p00, Hợp-cam 0p80 ; nhẹ 2, 3 lô, nặng 5, 6 lô là cũng).

Noi theo 2 điều trên, từ nay mỗi tháng về thương tuần, bắt đầu từ tháng Juin, nhà thuốc Thượng-Đức xuất bản một tập ngayet san lấp tên là « MÁCH GIÚP » để truyền bá thuốc hay trao đổi ý kiến về y-ly với các danh y trong hải nội. Ai muốn đọc sẽ biểu không.

Trước Vành Móng Ngựa

BÁNH ĐỨC CÓ XƯƠNG

TRÔNG người thi ái cũng bảo

Thị Thược là một thiếu phụ ngoan ngoãn, hiền lành như con thỏ. Đôi con mắt bồ câu lờ đờ tình tú, với cặp môi hình quả tim rất ẩn ý với nhau trong khuôn mặt trái soan. Nhưng sao thỉnh thoảng có lợc có những cái lườm dài trong khi dáng điệu có áu yếm và những cái rít rắc răng trong khi miệng có lườn cười. Cò đứng một cách nghiêm trang và hiền tú, khoan thai trả lời ông chánh án, một nụ cười trên môi.

Tòa buộc tội chí đánh dứa con chồng chí, chí có nhận không?

Bầm con xin kẽ quan lớn nehe...

Ông chánh án ngắt lời :

— Chị hắng trá lời vào câu hỏi. Chị có đánh nó không ?

— Bầm không. Con yêu nó như con đẻ, khi nào con đánh nó. Con chỉ giây giỗ nó thôi.

Ông chánh án nhéc mép :

— Chị day dỗ nó. Hừ, chị day dỗ nó. Lối day con của elü là lầm. Hé nó mồ miệng đòi cái gì, là chị tát cho nó im, hé nó khóc. Chị noc nó ra đánh như đánh đòn thù. Hắng ngày là như thế. Lần sau cung, nó thảm tim cõi mình mẩy. Chị gọi thế là day dỗ nó ?

Nụ cười trên môi Thị Thược biến đi, nét mặt bỗng trở nên rầu rĩ. Thị chép miệng thở dài như trách thầm ông chánh án không hiểu minh, rồi đáp :

— Bầm con có đánh nó mươi roi đòn. Quan tính con hư thi me no phát day. Con có thương yêu nó thì con mới đánh mắng nó, chứ không yêu không thương ai mà hoài hối, người ta không hiểu con,

con con cũng không hiểu con, đến bây giờ quan lớn cũng không hiểu con nốt, con chỉ còn có trời...

Thị nói ngọt như mía nướng, nhẹ rất cảm động, rồi đưa vạt áo len lau mắt.

Nhưng trông dứa trẻ người ta thấy cảm động hơn : nó dộ lên mươi, mươi một, gầy và xanh, co ro sợ hãi trong chiếc áo dài, len lét nhìn người đàn bà đã cướp quyền của mẹ nó. Ông chánh án ôn tồn hỏi :

— Gi con có hay đánh con không ?

Dứa bé cất tiếng run run, nhìn trộm Thị Thược :

— Bầm... không a.

Thị Thược mím môi nụ cười, gio lay ra xoay đầu dứa bé một cách áu yếm :

— Con tôi ngoan quá...

Như bị điện rứt, dứa bé lánh ra xa. Rồi sợ hãi, đứng nép bên vách móng ngựa.

Ông chánh án nhắc lại câu hỏi :

— Con không sợ, cứ nói thực. Gi con có đánh con không ?

Đức bé mấp máy môi, rồi oà lên khóc.

Tiếng khóc buộc tội Thị Thược. Vì thi lườm nó, và sẽ rít rắc :

— May có cảm ngay, không bái tát cho vỡ móm ra báy giờ.

Lộ chân trống, chị hầm hầm bước ra khi nghe tòa phạt mươi ngày án treo và 25 quan tiền phạt.

Ông chánh án nhìn theo chị, và nhìn dứa bé đương nức nở một xó, như nghĩ ngợi đến tương lai của dứa trẻ có một người dì ghê có vẻ ngọt nhạt như thế.

TÚ-LÝ

Lâm Lâm

phóng sự của Trong Lang

II - NGOÀI LÚY TRE

(Tiếp theo)

Mà rượu

Tôi trong rõ ông lý
mỗi mét, nằm trên
cây sung, buông
thông hai tay xuống,
về oái như lúc nằm
trên giường.

Mọi người, lo cho ông, đều kêu
thát thanh :

— Xuống đi, ông lý ! ngã chết
giờ !

Còn trai ông ngồi phết xuống
đất, hai tay ôm lấy đầu. Bác lầm
bầm :

— Cho ngã ! Cho chết !...

Ông lý bỗng mở choáng mắt,
nghẹo phải mình như nhìn mọi
người, nhưng thực ra không nhìn
ai cả, mà cười thật to. Xong, ông
nói :

— Ngã... hè hè hè ! Ngã !

Thê là ông là roi rơi từ trên cây
xuồng ao. Nước chỉ sâu đến bụng.
Nhưng, có lẽ ông đã tỉnh rượu.
Râu, tóc với rủ xuống, rinh vết
tay mặt ; ông há mồm cố thở như
ngạt hơi. Ông chồm lên một cái,
lấy đà để định chạy lên bờ.
Nhưng, ông đã ngã khuya xuồng...

Còn trai ông, vừa vực ông về
vìa bão tôi :

— Thôi thế này thi đến mai ông
hãy lại chơi vây.

Cả bốn người

Hôm sau, tôi y hẹn trở lại. Tôi
gấp bác ta ngồi thơ thẩn trên
thềm, cạnh cái diều thuốc láo.
Trong thây tôi, bác nhìn về phía
cái bờ nước mưa xây ở cuối sân,
đáy hòn cái phản, buôn bô nói :

— Hôm qua, thây cháu tắm
dưới ao, hôm nay, tắm trong bè !
Như hôm qua, say lâm, ông ạ !

Tôi bước lại gần bè. Dưới cái
mai luyện bằng cát, bốn cái đầu
tóc rủ rượi, nhô lên, thật xuồng.
Có ba cái đầu giờ, tóc đã điếm
hai phần ba bạc. Cái đầu trẻ nhất,
là đầu của ông lý H., tuy ông đã
ngót năm mươi tuổi.

Nghĩa là có bốn người già, khóa
thân tắm trong bè. Như bốn đứa
trẻ, bốn người vật nhau, rỉm nhau,
té nước vào mặt nhau, cười nói
om xóm. Tôi thấy ông lý vốc
nước xanh như rêu, ngầu dục,
đưa lên mồm, húp xùm xụp. Hai

mắt ông trổ to, nhìn tôi.

Chắc không nỡ đè tôi ngăn ngo
mãi như một người mán ra tinh,
con trai ông lý mời tôi ngồi chơi.
Rồi bác mím cười giới thiệu với
tôi bốn cụ tắm trong bè : « Đó là
thầy cháu với ba ông bác ruột
cháu. Ông cho thế là lạ. Cả nhà
cháu lai coi thế là thường, nên bỏ
mặc đi lâm đồng cỏ. Chỉ còn cháu
ngồi lại canh các cụ cho tắc trách
và đè coi nhà một thê ».

Bác không cười nữa. Hai ngón
tay vê diều thuốc láo đến rắn chắc
lại, bác bảo tôi :

— Ông tinh, còn có lầm đến thế
này nữa ! Cả làng đang ăn uống
linh đình. Bốn cụ đem ngay nhau
ra giữa sân. Một cụ lâm ông lang.
Ba cụ thì nằm thắt lưng nhau

triển thi buồn cười lâm. Bát cứ
người đó sang hay hèn, thây cháu
cũng cứ chồm chồm lên, cười phè
phè, nhìn trừng trừng vào mặt
người ta như con « mäng xâ
tinh », sắp ăn sống nuốt tươi
người ta ngay được. Có lầm, làm
cho một bà hãi quá, chạy đến ngã
lên, ngã xuống. Lúc tinh thi lai
lầm lâm, lanh như đất. Đóng
triển vong, người ta cho một vài
hảo, hay là không cho gì cả, cảng
xong. Cứ lầm lầm, li li suốt ngày.

Bác bỗng vui vẻ lên :

— Thê mà khôn ra dáng dấp
a. Lúc nào sấp lên phủ, thi đố có
dám uống rượu.

Rồi giọng bác ta nghẹn trong
khối thuốc láo :

— Một lần đang say be bét thi

lâm con rắn. Đầu rắn là bác cả
cháu, đuôi rắn là thây cháu. Ông
lang hỏi : « rồng rắn đi đâu ». Bác
cả cháu đầm ngạc thình thích
má kè nhè : « đi lấy thuốc cho
anh ! » Bác cháu tuy say, nhưng
còn biết kiêng, không dám nói là
đi lấy thuốc cho « con ».

Rồi các cụ đuổi nhau, vật nhau,
lạm cho cả làng cười lầm bò ra...

Tôi hỏi :

— Suốt ngày say sưa như thế
thì làm việc quan thế nào ?

— Cố đó nảy mời say luộn luộn,
trước thỉnh thoảng thôi.

Bác bỗng vui vẻ :

— Lắc say mà có ai đến xin

quán vè, cho đổi lý trưởng. Thây
cháu quắn ống cao ống thấp, cứ
chồm chồm chạy sau quan mà
cười phè phè, có bao nhiêu chử
nhó, đọc ra cho hết. Quan định
dạo cho tinh rượu, quan quở :
« Tháng này say ! Tao thì bỏ tú !
tao thì chém ! » Đã không tính,
thây cháu lai cười nhại quan :
« Tù á ! hè hè hè. Chém á ! hè hè
hè. Vàng thi tú, con xin tú. Vàng
thi chém, con xin chém !

Sau quan cũng thương mà dài
xá cho người say. Gặp phải quan
hách thi liệu có chết hay không !

Sau cùng, bác trả lời một câu

hở cửa tôi :

— Kè thi thầy chén, chén
thật lanh. Nhất sinh khôn
hach sách, nhũng lam lanh
Đối với quan, thầy cháu chưa
gặp phải việc gì uất ức qua. Mô
giá có bít ức đáp, thi cũng ché
biết được, vì thầy cháu gan lầm
Thầy cháu, các bác cháu un và
rượu, chả vi có mả khói đây a.

Bác trầm ngâm một lát, sau
bác thẳng thẳng :

— Cháu thi cháu nhất định
không uống rượu. Còn say sao
đâu được ! Ma cũng không ra là
trưởng nữa. Uống rượu và làm
lý trưởng, còn có cái gì là thu
Làm như thây cháu thi tha đường
lâm. Lâm đã không có lương,
không có bông, mà hể cứ động tên
quan, hiền lành là thế, ma cũng
bị « máy tao chi tờ », mang mìn
mặt, mất mũi di.

Nha cháu cũng có bát an, chau
cứ lầm ruồng, yên thân là hem !

Tôi cười bảo bác :

— Còn ai muốn yên thân hơn
nhieu Ch. ở làng C. nữa. Thế ma
tự nhiên nứa đêm bị tuấn lang
nó trói lát, vu là ăn trộm ngô. Tự
nhiên, trong vườn mọc ra một hũ
rượu lậu, làm cho hắn tự nhiên
vừa ngồi tù vừa bán ruồng !

Tôi cố nói cho bác hiểu ý tôi:
ở nhà quê, cái vại không yên thân
đến cũng bất thình lình như quan
về làng kháo xe dân tình vậy.
Hay là, ở nhà quê, muốn yên thân
giống như ở tỉnh, muốn không
bao giờ ốm.

Bác giương to mắt nhìn tôi,
như nhìn một anh thằng trưởng
nội lão.

Rồi tôi cũng được gặp ông lý
H. Ông lanh vó cùng khi tỉnh
rượu. Ông thản nhiên cho tôi biết
thêm rằng : theo lệnh ông tổng
đốc mới, ông và ông chánh lồng
hạt ông với vô số người sắp bỏ
buộc phải từ dịch.

Môn ông không nói ý kiến ông
đối với việc thay đổi này. Nhưng
ông đã không giấu nỗi tôi cái vế
giận dữ, khinh bỉ, nó vừa làm
mắt ông sáng lên, trong một giây.

Dù sao, tôi thật bức mình. Vì
tôi muốn ông trọng chức lý trưởng
như mọi người. Hay là it ra ông
cũng kè kè nhè : « Tù, hè hè hè ! dịch,

Tôi đã thấy mặt ông. Nhưng không bao giờ tôi hiểu được ông. Ở Hanoi, đất « urom giông » cho tôi cả các « tâm hồn », tôi đã được vui thích, khi nghe thấy một tháng đi ở, quay lưng đi mà nói với một câu, sau khi chủ dọa đuổi nó một cách vô lý.

Những tiếng hò hách, dọa « cách cõi », « bỏ tù », « tịt đích », những tiếng « mày lao » chưa chát, từ miệng những « quan » trẻ hơn ông, ông lý H. đã quên hết trong rêu rao, một cách vui vẻ.

Như ông từng đốc, lại như anh lè.

Một lần tôi, ông G. đến tận nhà tôi, tìm tôi. Chưa kịp ngồi, ông đã nói :

— Tôi đến biếu anh ít tài liệu. Đến qua, tôi vừa bị một « vố », ức rác đến tận óc, mà không làm gì được cả. Tôi đã điều tra cẩn thận, theo cách riêng của tôi, có phần giỏi hơn cách của anh. Điều tra xong, tôi lập tức đến anh ngay!

Ông nhìn tận mắt tôi :

— Anh vẫn xuống K. T. Thế hàn đã từng gặp một lùn năm, sau đó, đầu trâu mệt ngựa, ăn ván lảng nhảng, lai vác dù cá gãy gộc, giáo mác, đi lại nghênh ngang như một tui ruroc sur tết. Lũ đó, là tuan của lão chánh tông N. A. tên là K. Trong thời thất là oai lâm, ghê lâm. Oai và ghê như ở rap Quảng lạc. Trong lúc thái bình, giữa một chỗ nô nức nhiệt giáp ngay Hanoi, mà họ tái oai như trong thời loạn lạc. Bây giờ, tôi đã hiểu rồi : họ vác giáo mác đì như thế, tưởng để lỗ đúc tinh mẫn cản với quan. Nhưng thực ra, họ lè những anh du con giỗ, những anh có bac cổ, những chủ cổ đầu rát. Cốt lõi, anh hiểu chua : Đè lâm tiên, từ một hao trở lên.

Tôi mời ông G. soi nước, rồi hỏi ông :

— Thế anh bị... thế nào ?

Ông đáp tay xuống bàn :

— Tôi di hát, nhưng tôi không nghe hát. Tôi với hai anh em, lai rủ nhau tái bần. Bần tái bần không phải là đánh bạc. Thế mà lão chánh tông K. nó sòng sọc vào định bắt chúng tôi. Tôi thù thật cũng kinh nó hô đàn em trói mình

vào đêm : bắt luật phải trái, nó cứ trói, nhỡ nó lại sỉa cho một mũi giáo nữa, thi thát là cái. Nhát là lại ở chỗ ăn chơi nữa. Chúng tôi dành đèn lầy bắt bà đồng bạc mêt, và một cái áo pardessus.

Ông cười :

— Muốn làm cho ra nhẽ, lại sợ cái... « tầy » đi hát ra, thi thát láng bằng mười việc mêt áo. Nhưng tôi không chịu. Tôi đã nghĩ đến anh, tôi đã điều tra tường tận. Đè cho những anh nào có di hát qua đó bịt má giữ minh.

Ông G. kè cho tôi nghe cái kết quả cuộc điều tra của ông :

— Lão chánh K. không vợ, không con. Hắn già gò, có ráu. Ban ngày hay mặc áo tơi cao su, như một nhà thầu khoán. Đôi nón rứa như một ông huyền. Lại cầm roi « gân bò » như một ông đòn điền lây. Bè ngoài, hắn hách như ông lồng đoxic. Hắn về nhà thường phải qua một cái ngõ. Một hôm, qua ngõ, hắn gặp một người ngụ cư gần nhà. Người đó không chào hắn, vì lúc gặp nhau, hắn đã ngảnh mặt đi như là không thèm cho người ta chào. Hắn cho thế là ngao man. Hắn trước cự người kia, sau cùng lôi tuột vào trong nhà mà đánh cho một trận cẩn thận. Ông tông dốc mà gặp trường hợp ấy, bắt quá cung chỉ ra một hình phạt ờm-ờ như thế này là còng : lõi anh chàng không chào vào dinh, mà bắt ngả mũ chào trong 24 giờ. Như cái hình phạt trong nghìn hình phạt khác của một ông lồng đoxic miền xuôi. Thế cũng là lão lâm rồi, vì chàng ta không còn ở thời Phong kiến nữa.

Lão chánh K. mà là lồng đoxic thì có lẽ tội không dám di hát nữa ! Ông G. nghe hơi một lát. Rồi ông kể nữa :

— Bè ngoài, và ban ngày hách là như thế. Bè trong và ban đêm thì lại không hách một chút nào cả ! Đêm đến, hán dinh bắt những anh thò lò, nắn túi nhặt từ đồng xu trả đi. Mấy anh cu li xe ngồi đánh bạc ở đường, hán tóm lấy, có bao nhiêu tiền lấp lấp. Lại còn việc di hát thê nữa. Môn hối, tuy vui luôn. Đêm cũng lẩn vào nhà người ta, cầm roi gân bò vui đánh thức dậy mà hỏi thê. Cố nhiên là

nó chỉ đánh những anh nào nghèo thoi ! Anh nào trong bướng bình, ăn vận khá, thi thát. Vì một đêm, hắn cũng giờ lối hổn thê bắng roi bò với mấy người, ở đường K. B. Họ xanh nhau lại ném cho một trận bô lê bô cảng. Hắn không kiện ai được. Hắn liền kiện mấy anh tuấn ở tổng khác, lây cớ rằng đã không « đồng lai phò cừu » một ông chánh tông, trong lúc ông này lâm nan.

Ông G. cao giọng nói với tôi một cách quả quyết :

— Những việc này, sẽ có cả phô chung lời nói của tôi, nếu anh không tin tôi.

Băng xe đạp không đèn

Ông G. nhân là một cuộc điều tra cẩn thận. Tôi cho là một trò chơi đội ác. Cuộc chơi đó như thế này : chàng roi đòn chánh K. trên con đường K. T., rồi di theo hắn. Trong ngõ V. C., một người mặc quần áo ngủ mở cửa ra đường. Vừa ra đến cửa, đã bị hắn hỏi thăm ngay. Người kia cãi rằng khi di tiều thì ông ta thiết tưởng không cần phải dem theo ra theo, nhưng đã có giấy chứng rằng là người lương thiện. Chánh K. xem giấy, nhưng không hiểu gì cả, vì giấy biến bằng chữ Pháp của một công sở.

Ra đến đường, người nhà ông G. vẫn đương lượn di lượn lại, như lượn trên sóng mũi chánh K., với một cái xe đạp không đèn...

Một cuộc gián xép giữa hắn với ông chánh, rồi ái ái đi đường này.

Đầu phô, ông G. trả lại đèn xe cho người nhà mà hỏi :

— Gián xép mất bao nhiêu.

Tôi nghe rõ câu trả lời :

— Thưa ông, ba hào a.

Ông G. lầm bầm chửi :

— Mẹ nó ! Một bửa ruroc !

Và ngã về phía tôi :

— Anh đã thấy hay chua !

Ông G. còn dặn tôi :

— Anh còn viết báo, anh sẽ còn gặp hắn. Hắn còn một lợi khí này để bại anh một cách rực rỡ, nếu có một cuộc tranh luận giữa anh và hắn. Hắn chỉ thi tái lâm. Đèo và nhiều như một con mèo di chửi nhau thuế !

(Còn nữa)

Trọng-Lang

Xanh cà bung

(Tiếp theo trang 8)

— Các bác cho tôi đánh dụng với, nhé ?

— Mời thầy.

Nhưng một người chau mày liếc nhìn Văn, tò vò khó chịu, vì cho rằng cái ông giàu có sang trọng ấy chế nhạo bạn mình. Nhìn thấy thế, Văn chào : « Thôi mời các bác xơi cơm ». Rồi lảng đi. Chàng nghĩ thầm : « Ấy là có công có việc mới có cà bung mà ăn đây ! » Thủng thỉnh bức một, chàng nghĩ tiếp : « Chắc họ thi được nhịnh đôi luô, chả cần phải có y khoa dạy cũng biết nhịnh đôi. »

Sau khi xem qua một lượt những gian nhà siêu vẹo bần thi, sau khi ngắm thấy những con người rách rưới, xanh xao, sống chui rúc trong những túp lều dựng tạm bợ dê che mưa nắng, Văn lèn đê vè nhà.

Ở bàn, các món ăn lạnh ngắt vẫn bày trên cái khăn trắng hoen nước canh.

Thân mật Văn gọi :

— Mợ ! mợ đâu nhỉ ?

Đứa ở gác sổ hãi đáp khẽ :

— Bầm ông, bà con ở trong phòng.

Văn vào phòng. Chàng thiết tha xin lỗi vợ, và khẩn khoản mời cho bằng được vợ ra ăn cơm với mình.

Chả bữa cơm nào chàng ăn non bằng ! Vợ chàng cũng phải lẩy làm lợ. Và nàng au yến bão ch้อง :

— Cậu ăn ít cơm chứ. Đè chốc nữa em làm bánh sên cậu xơi.

Văn vui vẻ đáp :

— Anh thế nào xong thôi, mợ ạ... À, mợ nhớ bữa cơm chiều làm cà bung nhé.

Vợ ngo ngác nhìn chàng, không hiểu, vì chưa bao giờ thấy Văn ngô ý thích món cà bung.

— Mợ nhớ nhé. Thế nào cũng có món cà bung đấy. Cà bung ngọt lắm.

Tù đó, trên bàn ăn của Văn lô : luô có món cà bung. Và mỗi lần nhai miếng cà nóng, chàng lại nhớ đến những người nghèo đói.

Khái-Hưng

BÉO... GÀY

Bán bé héo quá không thể nào có hình vúe ripe được, người nom chồng già, mèo quấn áo tần thời rất chướng mắt. Muốn nhẹ hớt cùi di các bà húy đằng, thuốc THANH-THÂN-HOÀN P. E. mỗi tháng bớt ít nhất được 5 kg.
THUỐC NỨT VÙ (*globules mammillaires*) làm cho vú rắn và nở ra, nái đẻ tần vú đẹp như bò ngực. Chỉ 10 ngày thấy hiệu nghiệm. Thuốc làm giàn và vú trên đây của MỸ-VIỆN TAMINA bên Pháp chế ra. Cám dacom và vú trên đây của MỸ-VIỆN TAMINA bên Pháp chế ra. Cám dacom không hại tí vị, mỗi thứ giá 1p80

Bán tại hiệu :

Đào-Lập
71, Phố Hàng Gai, Hanoi

Thuốc Lậu Bào-An

Là một thứ thuốc gia truyền uống vào không vật vã met nhoc và hại sinh dục như những thứ chép băng ban miêu, thủy ngân, (đàn bà có thai cũng uống được) chỉ độ 5, 6 tiếng đồng hồ đã thấy kiêu hiệu, thấy đỡ rồi chẳng bao lâu mà khỏi nên đã được nhiều anh em chỉ em trong Nam ngoài Bắc tin dùng, cả đến người Tây ng. Ta cũng công nhận là không dân băng. LÂU MỚI MẮC, tiêu tiện tức, buốt, xót, lâm mủ nên uống đằng số 14 giã Op60 một ve.

— MẮC ĐÃ LÂU, tiêu tiện thông, không buốt, ít mủ, có người sảng dạ mới có một ty (goutte militaire) nước tiêu thi đục và lâm vẫn (filaments nên uống đằng số 15 cũng Op60 một ve).

BÀO-AN - ĐƯỜNG — 22bis Route de Hué — **HANOI**

TRÔNG TÌM

Y-HỌC CẤP CỨU

BỆNH QUAI BỊ

SAY NẮNG

Dĩ ngoài nắng nhiều quá thường hay bị, nhất là các cụ già và các trẻ con.

Toàn thân người say nắng đỏ lên, buồn nôn, chân bước lóng动荡 rời ngã chíx xổng ngất đi.

Ngay lúc đó phải khẩn người say nắng đến chỗ bóng mát, đặt ngồi hay nứa nằm nứa ngồi chứ không được đặt nằm như những khi ngồi thường. Cởi khung áo người bị nạn, dấp nước lạnh lên mặt và tay họ.

Khi bị nắng thì phải quấn cả hai chân và ngực người bị nạn bằng vải sấp nước mát (20 độ) hay tắm bằng nước ấm (23 độ). Đặt trên đầu họ túi nước đá hay những khăn dấp nước lạnh. Khi họ tỉnh, uống được thì cho họ dùng nước đá hay nước lạnh chứ không được dùng rượu hay đồ uống nóng gì khác.

UẤT MÁU

NGUỒI ta còn gọi là động kinh nữa và nữa, lúc đó, tụ cả lại ở đâu (vì thời tiết thay đổi bất ngờ hay bị xúc cảm mạnh quá mà ra.)

Người bị nạn có thể chết ngay được; nên làm ngay thay đổi bất ngờ trong khi đợi lìa làm như sau:

Đứng đặt người bị nạn nằm, mà phải đặt họ ngồi, giữ đầu cho thẳng. Mở rộng cửa, cởi áo để túi nước đá hay vải dấp nước lạnh lên đầu họ. Cố đùn chả, dài thi đắp nước nóng, thỉnh thoảng lại thay bằng nước lạnh. Nếu giác (application des ventouses) ở thoát lỗ, ở xương sống, và ở nhiều chỗ vùng tim. Tâm nước lạnh tốt nhưng cầm không được cho bệnh nhân uống gì lúc đó.

(Vie et Santé) Có Bảo Văn dịch

Dó là một bệnh sưng đau ở cuối hòn, (ta gọi là bệnh quai bị) và cứ to dần lên. Vài ngày sau, phía hòn bên kia cũng sưng theo; hai hòn hòn to banh ra khiến trông mặt như hình quả lê, như thế không còn nghĩ ngờ gì nữa.

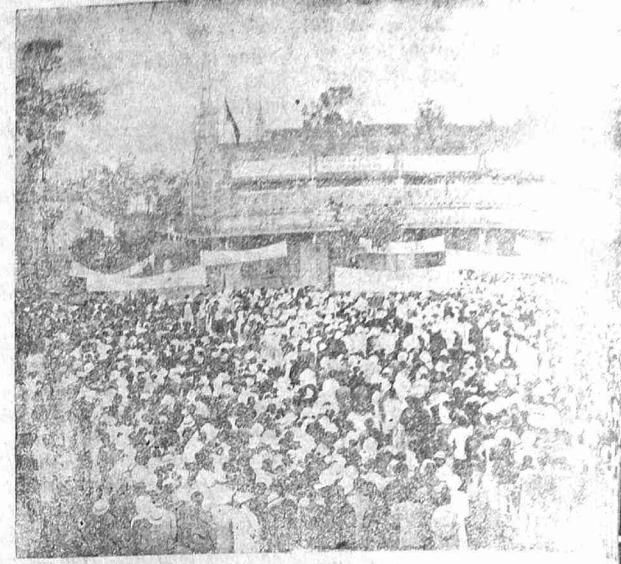
Bệnh ấy có nặng không? Thường thường thì nhẹ; cách chữa: nằm tĩnh dưỡng, rửa rất kỹ càng mồm, cao su họng và lỗ mũi bằng thuốc sát trùng — nước có pha acide borique hay sinh tẩy (chlorate) — và ngoài thoa dầu. Trong vài ngày phải nhịn ăn, chỉ uống nước.

Nếu không giữ din cản thận, có thể sinh ra biến chứng. Thường thường là bệnh sưng quái thận — một trong năm trường hợp — một bên hay cả hai bên, và có thể trở nên nguy hiểm, nhưng nguy hiểm hơn hết là bệnh đau màng óc và xương sống. Có khi sinh bệnh đau nhức xương thịt, và vài trường hợp đặc biệt: xương buồng trứng hay đau hoành cách mồ.

Nên nhớ là bệnh quai bị rất truyền nhiễm, và phải thẳng tay, không kiêng nỗi ghen hận, để riêng hẳn người bệnh ra khỏi nơi cho đến khi bình phục hẳn. Song khốn thay, sự truyền nhiễm ấy rất khó tránh, vì bệnh đã truyền sang người khác ngay từ lúc chưa phát hen ra ngoài, mà thời kỳ áy của bệnh quai bị lâu hơn hết trong các bệnh truyền nhiễm — từ mười lăm đến hăm mươi ngày —, và yết hầu không lấy gì làm lạ khi thấy học trò nhau nhẫn mắc bệnh quai bi.

(Ric et Rac)

M. dich. J

ĂN UỐNG

Princesse au chocolat

Vật liệu: Một thanh chocolat, cà phê hoặc táo, một cái lòng trắng trứng gà, một lạng đường bột.

Cách làm: Lấy một cái liễn cho đường vào, và cái lòng trắng trứng gà để nguyên dùng đánh lộn lên cùng chỗ chocolat. Đoạn lấy một nắm đậu quay tròn trong cái liễn, và một chiểu và hành tay độ nửa tiếng đồng hồ, khi thấy mấy vị đã đặc lại và hơi trắng thì được. Bấy giờ dùng một tờ giấy tây trắng, lấy cái thiia con sê mức bột ra đỗ lên tờ giấy to hon cái bát sen một tí, nhưng đỗ cách xa nhau vì nó còn nở, đoạn mang bô lò hoặc nướng lía trên lửa dưới. Phải dùng lò hơi nóng chử già thi bánh nứt mất. Khi được chờ cho nguội sẽ nảy ra, ăn rất ngọt.

Bè dành nho

Choen những chùm nho thật tươi, không dập, không thối, xếp vào trong một cái hòn cứ một lượt bột gỗ liege lại một lượt nho, để như thế đến khi hết thi thời. Muốn ăn thì rửa qua cho sạch là được.

Muốn cho khoai tây khởi thời

Khoai tây đê, thường hay thối và

hay lây sang các củ khác. Muốn khỏi cái hại ấy thì phải bỏ những củ thối đi, còn những củ nguyên lối vôi bột phủ lên trên để đến bao giờ cũng được.

Phơi vải, nhăn và chuỗi lá

In hần, vải hay chuỗi lá cũng vay đem đỗ lên độ 20 phút, mang phim chừng hơn tuần lễ thì mới bắt đầu ăn được vi ăn ngay, nước mát ủ quả chua chảy ra. Những quả phim đó có thể để dầm từ mùa này sang mùa khác, tuy không quý nhưng nó có từng mùa, nhân lúc rẽ mùa mà phơi, khi hết mùa ta dùng cũng là một cách tốt vậy.

TRỦNG

(Tiếp theo kỳ trước)

Trứng có bột mì

Trứng gà luộc chín, để nguội bỏ vỏ rồi bô làm dồi. Sào hành với bơ cho thơm xong dồi vào một ít sữa và một thia bột mì đưa cho vào, đoạn lấy trứng dâp kia và lá mùi tây bô vào, dùn thêm ít nữa cho ráo nước là được.

Oeufs au jambon

Thai jambon thật mỏng cho beurre vào plat rồi sáp một lượt thịt dồi lên trên, bắc lên bếp dùn cho chảy beurre ra, đoạn nhắc xuống đập trứng vào, nhưng có y dung cho vỡ lòng đỗ song lại nhắc

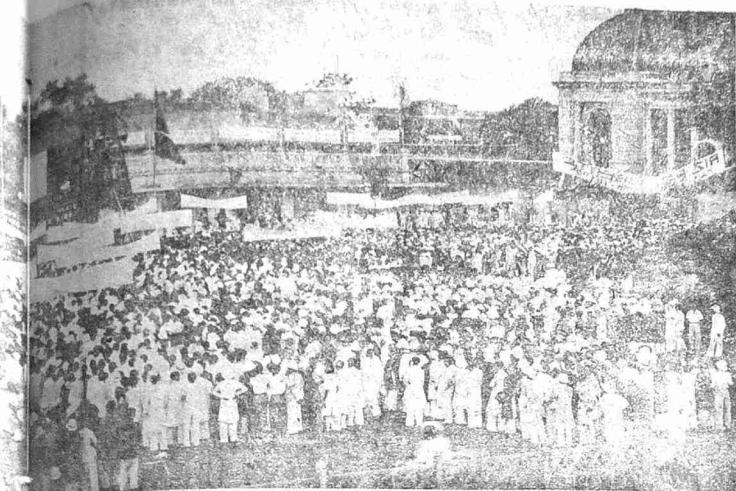

Melle Quy, tốt nghiệp tại Mỹ Viện Paris giúp việc massage, manucure

MUỐN ĐẸP LÀ GÂY HẠNH PHÚC GIA ĐÌNH

Da trắng mịn, tươi đẹp mãi 2p, 3p, một hộp — Xoa hỏa chất này, da không khô bắc, nước da tươi mịn mãi. Tóc dài, ruộm đèn, hung và bạch kim, tóc rụng, rụng lông, gáu, lông mì dài cong, chêng cá (khô) nhẵn không còn vết thâm, không phát lາj nốt săn nơi mặt, đều già 1p, 2p, 3p, một hộp — Tóc mọc, đám mᾶ, tàn nhang sachsen bald, sẹo, lông mày mope, thâm, vết son trán den, gáy, béo, nứa vú (rửa) đẹp mãi) đều già 2p 3p một hộp — Nốt ruồi, hột cơm, rãng trắng, nứa da, hột nách đậm rất hợp. Dịp, dao, kéo, Massocin 20p, mặt nạ cao xu, dù uốn tóc già 1p80, 2p80, 86p.00. Mày uốn lông mì 0p90. Rất dù đỗ sira sắc. Ông xa xin gởi linh hóa giao ngắn, lấy hàng ở nhà giày thép háy ga rời trả tiền lại đây. Hỏi gi xin kèm theo tem để trả lời.

Mỹ Viện Anny 26, Hàng Than — Hanoi

lên bếp khi chín lòng trắng trứng là được. Khi ăn rắc thêm hạt tiêu.

Cœufs à la neige

Lấy một cốc sữa bò đổ vào chảo với một quả vanille đun cho thật nóng. Trong khi ấy thì lấy độ 5 cái lòng trắng trứng và 30 grammes đường tảng dày fourchette đánh cho thành bột rồi đổ dần lên mặt sữa bò đợi cho chín súc ra đĩa. Còn lòng đỏ đem chộn lán với độ 100 grammes đường, đoạn bắc lên bếp đun một ít lâu cho gần đặc thì được. Khi ăn đỗ lòng trắng lên trên. Món này ăn lúc nóng thì ngon.

Cœufs en matelotte

Đập trứng vào plat có béo, rán lên cho chín cả hai mặt, còn lòng đỏ phải để sống ít nhiều. Đoạn thái hành tây vào chảo béo sào lên với 1 thia súp bột mì, khi hai thứ đều vàng thì cho vào nứa cốc rượu vang đỏ và nứa cốc nước dùng chung ít lá mùi tây, một nhánh hành, hai lá thơm, một chụm cù hành ta, muối hạt tiêu, đun cả một lượt lây 20 phút rồi gấp lá thái tây ra, đun thêm lén mười phút nữa, bắc ra lấy bánh tây thái thành quảng một bối bối vào, rán cho vàng rồi xếp lên chung quanh đĩa trứng, sau đó nứa kia lên trên là được.

Nhâm và Bảo-Thúy

L'U'Ô'M LĂT

Phép di chèo ô tô bên Mỹ

NGUỜI TA đã tính bên Mỹ, cứ 5 người dân thì có một chiếc ô tô. Số xe hơi đã nhiều như vậy, mà những người có xe còn tìm cách giúp đỡ những người không có xe nữa.

Ở bên Mỹ, sự đi nhờ xe là một việc rất thường. Không có một người chủ xe nào mà lại không dừng lại khi thấy một người khác vãy đê xin đi nhờ. Đến nỗi, muốn cho tiện việc, người ta đã nghĩ ra cách này: những người muốn đi nhờ xe chỉ việc ra đứng ở các đầu đường có nhiều xe để lại; trên ngực áo tẩm bằng viết tên chỗ mà mình muốn đến. Người có xe nào khi cũng đi một con đường với mình, sẽ tự động dừng lại và mời lên. Thật là tiện lợi!

Một cái máy in to nhất hoàn cầu

NGUỜI ĐỨC đã làm và đã dùng ở Augsburg, Bavière, một cái máy in báo to nhất thế giới.

Cái máy in này gồm có 15 cái chục đế cuộn giấy. Nó có thể in được 250.000 bản, mỗi bản 16 trang, trong một giờ

đồng hồ. Nó chạy bởi 7 động cơ chính và 37 động cơ phụ.

Những bản giấy, đã in xong, tức khắc đã có máy chuyển sang buồng gác báo, chẳng phải dùng tay vào làm việc gì cả. Cái máy khổng lồ ấy bê dài do được 42 thước và cao 4m50, nặng 241.000 kilos.

Gutenburg, người sáng chế ra máy in, thật cũng chưa từng doanh rẳng sẽ có cái máy nào то đến thế.

(L'Intégride)

Bao nhiêu tuồi ta có danh tiếng?

BAO NHIÊU tuồi thi ta trở nên người có danh tiếng?

Về câu hỏi này, giáo sư Karl Jastrow (Đức) đã trả lời một cách quả quyết rằng: trong vòng 40 và 50 tuồi.

Những sự phát minh lớn lao về hóa học và vật học đều bởi những người đã 40 tuồi. Những nhà thi sĩ phải đợi đến 43 tuồi mới có thể làm được những ván thơ tuyệt tác. Những văn sĩ, sĩ, tướng trai ra thi công phai đến 46 và 47 tuồi mới làm được những tác phẩm chấn chuốt.

47 tuồi là thời oanh liệt của những đấng binh lương. Những nhà chính trị

phải đến 50 tuồi mới lên đến lối huy. Những nhà tự-nhân-học đến 58, 60 tuồi mới khám phá được những sự phát minh lớn lao.

(L'intégride)

Ng. như-Tiếng dịch

Một cái dàn quí

NGUỜI TA vừa mới tìm thấy ở tỉnh Turin (kinh đô của nước Ý) một cái dàn violon mà những nhà chuyên môn nói đó là một cái dàn thực hiếu « Stradivarius » đang ở Cremona (một thành phố Ý nổi tiếng là xuất sản những dàn violon hay) năm 1718, do chính tay nhà làm dàn đại tài mà tới nay không có ai xách kịp ấy. Người ta nói rằng Stradivarius đã đặt được một linh hồn vào cái báu dàn hình dáng kỳ dị ấy; cái báu ấy hát lên tiếng dưới những sợi giây mỏng mảnh do một cái vĩ vuốt ve may chún.

Ngày nay những dàn của Stradivarius phần nhiều ai cũng biết, và đây có giài số kê mẫu dàn. Cái dàn đã tìm thấy hiện ở trong tay một người hanh múa âm nhạc, mà tiếng dàn do tay một tài tử dàn rong nầy nêu, đã làm cho say xưa. Người ấy dạm với tài tử đồi violon lấy một chiếc dàn guitare cũng qui của mình. Sau ít nhời mặc cả, việc đồi chác xong.

Nhà âm nhạc đã không thương lượng việc nào hỏi hon, vì chiếc violon đồi được ấy đáng giá mấy chục vạn quan.

(Daily Mail — D.I.)

Một đạo luật về khăn mùi - xoa

BAN có biết làm sao những khăn mùi - xoa lại vuông không?

Một nhà hài hước se bão rằng dù hình chữ nhật, hình lục-lăng hay hình tam giác, khăn mùi-xoa cũng đều đúng nhau.

Nhưng chính hình mùi-xoa vuông là theo đạo luật... hay đúng hơn, một đạo sắc lệnh của vua Louis XVI, ngày 2 Janvier 1785; đạo sắc lệnh ấy nói như dưới đây:

« Chiều dài những mùi-xoa làm trong nước sẽ bằng chiều rộng »

Đạo sắc lệnh ấy người ta vẫn chưa bở, vì thế mùi-xoa của chúng ta ngày nay vẫn phải vuông!

Điều đó còn cho chúng ta hay rằng vua Louis XVI đã săn sóc quá chu đáo đến dàn

(Marianne)

Những kẻ thù bé nhô

TRONG các loài vật, thế giới sâu bọ là một thế giới người ta ít am tường hơn hết và khiến người ta đang

Nếu quý ngài muốn đỡ tốn thời giờ và tiền bạc thì nên dùng một cây đèn manchon hiệu

PETROMAX RAPID

Bên PETROMAX RAPID đã hoàn toàn đạt được kỷ-lục mới trong kỹ-thuật đèn manchon

KHỎI PHẢI SỐNG BẰNG RUỢU ALCOOL:

KHÔNG ĐẦY MỘT PHÚT ĐỒNG HỒ BÃ THẤP SONG CÀY ĐÈN;

MUỐN ĐỐT BẰNG DẦU HÔI HAY DẦU SANG CŨNG BUỘC

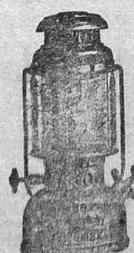
Thiết là một thứ đèn chế tại Đức quốc hoàn toàn tiết kiệm và bền bỉ vô cùng, xưa kia

chẳng có thứ đèn nào sánh kịp.

Đại lý độc quyền sô Đông-Dương :

Etablissements DAI-ICHI — 29, Bd Tongdespheng, Chalon

Chuyên mua bán đủ các kiệu đèn manchon và đồ phu tùng các hiệu đèn.

N 827 — 200 bougies
1 litre dầu đốt đặng 18 giờ

N 828 — 300 bougies
1 litre dầu đốt đặng 12 giờ

N 829 — 500 bougies
1 litre dầu đốt đặng 10 giờ

lòng. Những người thông thái đã tuyên bố rằng cuộc vật lộn gay go nhất để tranh cãi súng ở đời sẽ xảy ra giữa người ta và sản họ: người ta không biết bênh nào sẽ thắng.

Ở các xứ nóng, có giống nhện có thể đốt chết một con chim, một con vật nhỏ hay cả đến một đứa trẻ nhỏ nữa. Có nhiều giống sán bọ độc, nhiều giống khác, như giống ruồi tsé-tsé đốt người ta rồi truyền một thứ bệnh sang, lại nhiều giống khác truyền bá vi trùng bệnh thời kia. Hội nghị khoa học ở Calcutta mới đây đã công bố những con số rất đáng chú ý: người ta trước mỗi năm ở Áo-đô, sán bọ giết hại 1.500.000 người, và những sự thiệt hại do sán bọ gây nên ước tới 30.000.000.000 quan.

(Daily Mail — D.L.)

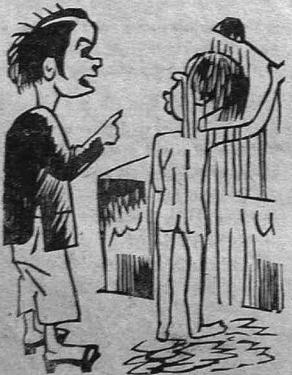
Sinh tố D.

HỮU sinh tố qui hòa ấy rất cần dùng cho người ta. Nhiều con vật chỉ ăn toàn những thức không có chất sinh tố qui giá ấy, chẳng mấy lúc sẽ hao mòn phải chết. Người ta, thiếu nó, cũng phải theo một số method. Cũng vì lẽ ấy, những người đi biển trong một thời kỳ lâu dài, thấy trong bọn chết dâu mòn vì một bệnh bí hiểm - bệnh phu. Bồ đồ là món ăn đặc nhất của họ. Sinh tố D rất mong manh, dễ tan rã trong khi đun nấu và đóng hộp thức ăn. Muốn chữa bệnh phu, chỉ cho người bệnh ăn hoa quả và rau sống là đủ.

Sinh tố D có rất nhiều trong các thức ăn tươi, cá họa quả tươi, trứng, thịt tươi, vân vân...

Vậy trong bữa ăn ta chỉ nên dùng những thức ăn tươi mà thôi. (Robinson)

M. dịch

Anh đã quên bài học vệ sinh rồi... một tuần lễ nén tâm hai lần mà anh tắm lần này kè có đèn hay đèn.

KÝ YÊU ÁNH SÁNG

Mời anh chị em thanh-nien gia - nhập Đoàn Huấn-luyện của Ánh-Sáng

Đoàn Ánh-sáng không phải chỉ có một việc xây dựng nhà cửa. Để đổi với việc ấy, Đoàn còn cần khuyễn dạy giúp đỡ hạng dân nghèo trong thôn trại Ánh-sáng biết ăn ở vệ-sinh hơn, có vẻ mĩ-quan hơn, sống một đời sáng-sủa hơn, về tinh-thần cũng như về hình-thức.

Bởi vậy Hội-dồng quản-trị Đoàn Ánh-sáng, trong buổi họp ngày 21-4-38, đã cử hai chúng tôi hiện-triệu anh em chị em thanh-nien lập thành Đoàn Huấn-luyện.

Đoàn chia làm 4 bộ, mỗi bộ 10 người, đặt dưới quyền một người bộ-trưởng. Nếu có quá 4 bộ sẽ chia làm hai Đoàn, và số đoàn cứ thế mà tăng lên mãi mãi. Các bạn có thể tìm trong chỗ quen biết lấy những người đồng-ý, hợp thành một bộ, rồi xin Đoàn thừa nhận luôn một lúc. Anh em sinh viên, hướng - đạo - sinh, hướng-dao-tráng-sinh và học - sinh trên 17 tuổi sẽ được Đoàn hoàn-nghênh đặc-biệt.

Công - việc Đoàn Huấn-luyện chia làm hai thời-kỳ: dự-bị và hành-dộng.

Sẽ có những lớp học riêng, do những nhà chuyên-môn giảng-day, để luyện các tay-viên những tư-cách cần có: như hiểu biết rõ ràng mục - đích và cách tổ-chức đoàn Ánh-sáng, thông-thạo khoa vệ sinh, có tài giao thiệp và biết những điều thường thức về khoa kiến trúc, bài trí, v... v... Đây là thời kỳ dự-bị, rồi sau đến thời kỳ hành động.

Áo tắm bè...

Ký concours de maillots de bain à SEPTO NAUTIQUE năm 1937, áo tắm CỰ CHUNG đã chiếm bốn giải nhất, như vậy dù tỏ ra quẩn áo dệt của nhà CỰ CHUNG tốt và đẹp không dấu sánh kịp. Xin đòi cho được марка CÉCÉ mới là thật hiệu.

CỰ CHUNG
100, Rue du Coton, Hanoi

Telephone N 523

MỘI THÁNG MỘT LẦN
Chiếu bóng gai quý và cổ động cho Ánh-Sáng
ĐOÀN ÁNH SÁNG TỔ CHỨC
Chiếu thứ Sáu 20 Mai 1938, bắt đầu từ 5 giờ
Tại rạp MAJESTIC sê chiếu

Abus de Confiance

một phim được giải thưởng lớn của hội đồng Quốc Tế đầu vào năm 1937

DANIELLE DARRIEUX

dóng vai chính

Có chiếu thời sự và một phim có giá trị về lịch sử

Ông Đốc-lý Virgitti chủ tọa

Bạn HOÀNG NHƯ TIẾP trong ban Tuyên-truyền
sê diễn thuyết về

TRẠI ÁNH SÁNG PHÚC XÁ

CÓ CHIẾU ÁNH NHỮNG NHÀ ÁNH SÁNG

Trước và sau khi chiếu có nữ học sinh trường Bé...
hát các bài ca Ánh Sáng

GIÁ VÉ HẠ HƠN NGÀY THƯỜNG

Troisième Op 20 — Deuxième Op. 40 — Première Op. 60
Fanteuil Op. 80 — Loges et Balcons 1 p. 00

Mỗi bộ hay mỗi đoàn sẽ đảm nhận một khu vực trong thôn trại Ánh Sáng, hàng ngày tiếp xúc với dân nghèo trong đó, tìm cách khuyễn dạy, giúp đỡ họ biết giữ gìn nhà cửa, ăn ở theo phép vệ sinh, v... v...

Vậy ăn cần kinh mời các bạn, hoặc biên thư, hoặc thân đến ghi tên ở Đoàn sở Ánh Sáng, số 28 phố Richaud, buổi trưa và buổi tối, và riêng những ngày lễ, suốt cả ngày.

Nguyễn-Ưường-Tam
Nguyễn-Xuân - Đào
kinh mời

I. B. Hiện nay đã lập được một đội 10 người lầy tên là X. I. Vì phải kén chọn rất cẩn thận, nên đội X. 2, chừng đầu tháng Juin mới có thể lập được. — B.

Ngày tiếp khách của Đoàn trưởng đoàn Ánh Sáng

Trước định vào ngày chủ nhật từ 8 đến 9 giờ sáng nay đổi vào ngày thứ bảy từ 6 đến 7 giờ buổi chiều.

Mỗi một nhà Ánh-sáng dựng lên lại sinh ra một nhà Ánh-sáng thứ hai

Ở ngoài bài Phúc-Xá của Ánh-Sáng sẽ dựng những nhà sáng đẹp. Muốn có một căn nhà Ánh-Sáng ta sẽ ra một căn nhà Ánh-Sáng và hai nền Đoàn định già mồ côi nhà cho một gia đình là môt trung đồng bạc (100\$00) và tên của đó sẽ tặng vị nào đã bỏ ra số tiền ngang với số tiền làm nhà. Cứ vị hảo tâm tùy ý chọn lấy cái nhà mình sẽ cho tên. Một tên biến vàng để tên vị hảo tâm sẽ mãi mãi treo trên cửa di vao.

Như vậy tiền các ngài bỏ ra sẽ biến ngay thành nhà cửa sang sủa cho dân nghèo mà các ngài lại được trông thấy trước mắt kết quả một hành vi tốt của mình. Xin các ngài hãy biết thử tên đoàn sở Ánh-Sáng là Richaud — Danh sách các vị hảo tâm sẽ dâng dần vào kỷ yếu của Đoàn ở các báo.

Đoàn Ánh-Sáng kính cẩn

Si vous voulez

Descendez à

l'Hôtel de la Paix à Hanoi

Vous apprécierez sa bonne cuisine,
ses chambres dans Pavillons
entourés de jardins, ses prix modérés.

Le meilleur accueil est réservé
à la Bourgeoisie Annamite

Charles Guillot - Propriétaire - Tél. n° 48

NÔI

Rao cua

C Ô Vy oi !

Thầy tiếng người ta, con
vẹn đang nằm dưới gầm
giường chạy xô ra, cảm
nhịt.

— Cô Vy có nhà không ?

— Cô ! Ai đây ?

Vừa nói. Vy vừa cầm cánh cùi
đong chạy ra đánh chó. Thầy Hồ,
nàng mừng reo :

— A ! Anh Hồ đến chơi, u a.

— Thế à ? con. Mời anh vào
trong này.

Bà lý Đoán ra đến ngưỡng cửa
thì Hồ vừa tới.

— Chào thím a.

— Cháu ! Cháu về bao giờ đây ?
— Cháu về hôm qua. Cháu cháu
cô nhà không, hứ thím ?

— Chú đi thăm đồng. Cháu vào
dày. Cháu ngồi tam trên trường
ký. Chết chúa ! nhà bẩn quá !

— Thím cho tự nhiên. Con cháu
trong nhà chứ ai...

Nhưng Hồ nhân ngay được lời
thím nói là đúng. Trên chiếc ghế
tre dời, matted lung tịa, đầy bụi,
nhơm nhèch những nước và vỏ
khoai lang, ruồi bám tụ lại thành
tảng mảng đen. Chàng ngần ngừ
không biết ngồi vào chỗ nào. Bà
lý hiểu ý, gọi con :

— Vy đâu ?

— Dạ !

— Không lấy cái gì lau ghế cho
anh ngồi à !

— Vâng. Con đang tìm khăn
lau.

Tháo nghe được tiếng Vy,
phan nản một mình trong buồng :
“ Lấy đâu ra khăn lau bấy giờ ! ”
Hồ điên nhiên ngồi thẳng thắn
xuong ghế. Chàng không ló vè gi
khô chịu. Trước cửa buồng, trên
một chiếc chiếu rách, chàng thay
một nỗi đát to, khói trắng bốc tỏa
lên. Tý và Tோ ngồi bên nỗi. Chúng
cháu nhìn chàng như người
khách lạ.

— Hai em quên anh à ? Anh Hồ
đây mà !

Bà lý nói tiếp :

— Những đứa kia hư nhỉ !
Không ra chào anh ư ?

Chúng nó lặng yên, nhìn Hồ,
nhìn vào trong nỗi bốc khói trước
mặt, rồi nhìn nhau, mỉm cười.

Vy từ trong buồng di ra, tay
cuốn tròn cái gi băng vải nâu dã
cũ : nàng lại gần Hồ để lau ghế.
Hồ với nỗi gật đì :

— Thời ! có a.

— Anh đe em nó lau cho sạch...

— Thời ! thím a. Quần cháu

TRUYỀN NGẮN của NGUYỄN KHẮC MÃN

cũng bẩn, chứ co sạch đâu !...

Hồ hơi nguong vì đã nói dối và
thấy bà lý đám đám nhìn chiếc
quần là còn nguyên nếp của mình.

Vy đứng nhặt những vỏ khoai
trên ghế. Đàn ruồi thấy động, vo
vo bay cả lên một loạt, rồi lại theo
nhau đậu xuồng.

Thằng Tோ gọi :

— U ơi !

— Oi ! Ngồi im đây ! Đã lâu
lắm cháu mới lại về thăm nhà đã
nhỉ ?

phơn phót trắng bay tại về phía
trước mặt nắng vinang thở mạnh.

Tý và Tோ chăm chú nhìn theo
tay chí nhè nhàng do lén rót
xuồng. Con mắt bỗng tươi sáng
hắn lên lờ rờ sự thèm muỗn của
chúng. Thằng Tோ đưa ngón tay
trò ra vết it chóp chỉ nó đánh rót
trên miệng nỗi. Nỗi toan đưa lên
miệng thì bà lý chừng mắt nhìn
nó. Nỗi vội vàng chui tay vào quần.
Mắt nó lầm lét.

Thằng Tý đụi lầu, buồn, cầm

— Thưa thím, vâng. Từ tết
đến giờ...

— U ơi !

— Oi ! Bây giờ cháu học đến
trường nào rồi ? Trường Cao-
đẳng phải không ?

— Không. Cháu học trường
Buổi.

— U ơi !

— Cái gì thế ! Đề tao nói chuyện
với anh. Trường Buổi to hơn
trường Cao-đẳng, cháu nhỉ ?

— Thưa thím, trường Buổi
kém. Có đở ở trường Buổi ra, mới
thì vào Cao-đẳng được.

— U ơi !

— Quá ! Cái thẳng mới hay chư !

— Con đờ lầm !... Ăn cháo...

Bà lý nhìn Hồ, cười bảo :

— Khô quá ! Mái chuyện quên cả
ăn. Cháu ăn cháo với các em mét
thê nhé ?

— Cháo gi thế, hứ thím ?

— Cháo cua, cháu a. Ngon lắm !

Vy ra múc cháo cho các em ăn đi,

rồi bưng lại đây một bát.

Vy múc cháo ra bát. Hơi nóng

— Cháu sơi cháo đi.

— Vâng.

Rồi bà đến chỗ chiếu nỗi với ba
con. Tí và Tோ án có vẻ ngon lành
lắm. Chúng vừa thi thoảng vừa húp,
vừa xít-xoa. Vy vừa ăn vừa nhìn
Hồ. Mắt nắng long lanh, hai má
nắng ửng hồng. Thầy Hồ cầm bát
cháo, nắng ngoảnh đi khúc khích
cười. Mẹ néng cũng cười theo.

Hai người cảng cười hồn hồn
Hồ bắt đầu đặt thia cháo lên môi,
cái thia bằng sắt sơn xanh dà long
quá nứa, để tro cài cốt đèn si.
Cháo vẫn đặc, ngọt nhèo, nhiều
sạn, hơi chát, không một tí vị cua
nào. Hồ đoán là làm không sach.
Cháng muôn vui vẻ ăn hết bát
cháo để vừa lòng thím, nhưng
cố sức mới nuốt trôi được một
thia. Vy cười ngọt ngào :

— Anh không ăn được đâu !

Hồ cũng cười :

— Sao thế ? nhiều sạn phải
không ? Cố lọc cua không được kỹ
chứ gi !

— Cua* đâu mà lọc ! cháo cám
đây.

— Chẳng mấy khi đến chơi nhà
thím, cháu được nêm mù cháo lại

Hồ cảm động, nhất là thấy thím
và em vẫn tươi cười thẳng thắn,
không che đậy cái nghèo và không
lấy đó làm tủi theo. Cháng nhớ
lại nhời cha nói đêm qua : “ Nhá
ông lý Đoán dạo này sa sút quá ;
từ khi lợt đến giờ càng túng bẩn.”

Chángkin dáo liếc nhìn khắp
nhà ; không một thứ gì đáng giá
ngoài đồng bạc. Trên bàn thờ tổ,
lòng chồng mây chiếc mâm
bông và đài ống hương gỗ dà long
son nhiều chỗ. Nhớ đến bộ lạm sự
bằng đồng cháng trong thấy trên

chiếc đũa chè gõ vào thành nồi đe
nghịch. Tảng mảng tro rói xuồng
chiếc đũa rách dùng làm rẽ. Trên
miệng nỗi, nhiều chỗ hoen ô lấm
tắm vàng. Hồ chắc là bợt cháo
rào ra rồi khô két lại.

Bà lý bưng một bát cháo đe trên
bàn, trước mặt Hồ.

PHÒNG TÍCH

1 là : Cơm no riếu say với ham tính giục

2 là : An no đì ngủ, hay ăn no đì tắm ngay

nên bị bệnh gọi là
Phòng-Tich

Khi dậy, khi tức ngực, chân cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng

vỗ bình bình. Khi ăn sống rồi thì hay ợ (v hơi hoặc ợ chua) thường khi tức

bụng khó chịu, khi đau bụng nồi hỏa, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người

thường mồi mệt, buồn bã chân tay, bị lún nấm sắc mặt vàng, da bụng

dày. Còn nhiều chứng không kể xiết.

Một liệu thay dễ chịu hoặc khởi ngại.

Lieu một bát uống Op25

VŨ - ĐÌNH - TAN

Ấn từ kim tiên năm 1926

18 bis, Lachtray HAIPHONG

Đại-lý phát hành toàn tỉnh HANOI : AN-HA 18 hàng Mã (Cuivre) - HANOI

Đại-lý phát hành khắp Đông-Dương : NAM-TAN 100 Phố Bonnal, HAIPHONG

Có lịnh 100 Đại-lý khắp HANOI và

các tỉnh TRUNG, NAM, BẮC-KỲ, và CAO-MIỀN, LAOS

hương án ngày tết Nguyễn-Dân và
nay không còn nữa, chàng ngậm
ngũ khát hỏi : « Tùng đến nỗi cầm
hay bán cả đồ thờ ư ? » Rồi chàng
không dám nhìn xuống chân mình.
Đôi giày mới bóng lợn của chàng
cô vê kiêu-hanh, ngao-nghê. Chàng
nguội, vì trong chốn nghèo nàn
ấy, bộ quần áo chàng mặc làm
nội bất sự phù quý của chàng và
rõ rệt cảnh đời khổ nhả thím. Phải
chàng vì sự cách biệt ấy mà Tý
và Tோ không dám gần chàng !
Chàng chỉ thán mặt với những
người như chàng, mặc quần áo
nâu, thường ăn cháo cám.

Thằng Tý reo :

— A ! Tோ oí ! Thày đã về !

— Ủ nhỉ ! A ! Thày đã về !

Ông lý đựng guốc ngoài đầu hè,
rồi bước vào trong nhà.

— Thưa chủ di làm về !

— Cháu đến chơi ! Cháu ở Hanoi
về bao giờ ?

— Cháu về chiều hôm qua.

Ông lý trông bắt cháo để trên
bàn, mỉm cười :

— Cháu cũng ăn được cháo ấy ư ?

— Thưa chúa, vâng.

Vợ nhanh nhảu cãi :

— Anh ấy nói đổi đấy. Mới húp
chưa được một thia, anh ấy đã
ngắc ra.

— Ủ ! Anh mày có ăn bao giờ
đầu mà quen. Chứng mày thi bao
nhieu cung vira... Cháu ạ ! Ông làng
ta bấy giờ, trừ nhà cháu và một
vài nhà khác nữa, còn toàn bùa
còn bùa cháo như thế cǎ.

Trong giòng nói thản nhiên của
ông lý, không ngụ một vẻ gi ghen
ghét tức bức, hoặc thèm mến
tức ao. Ông quen cảnh nghèo, đã
lâu, nên tuy có nghèo thêm, ông
cũng không để ý đến.

Trong ông lý và vợ con ông
binh lính vui vẻ, Hồ bông thay
rao rực khò chiu. Chàng buồn,
một nỗi buồn thăm thía chàng
thường cảm thấy khi đứng trước
một cảnh nǎo lòng. Chàng thường
chủ thím không phải vì chủ thím
tảng đối, nhưng chính vì thấy chủ
thím yên vui trong cảnh tảng đối
đó. Chàng tự hỏi : « Đã biết nhân
nhục sống yên trong cảnh khô sở
như vậy, liệu có còn đủ sức làm
cách vượt khòi chỗ tối tăm mà
sống một đời tươi sáng hơn
không ? » Chàng luồng lị câu
trả lời. Nguyễn khắc Mẫn

CHOAN

— Chết chán,
bức tường này !
để chúng mình
phải đi gọi cái
lại cho nó biết
mới được.

— Cháu cần phải
bảo, vì hắn ở dưới
đồng gach này.

Tiền và Ghen

Một buổi diễn kịch giúp quỹ hội
Thanh niên Công giáo tại nhà
hát lớn thành phố Haiphong

Tiền

LÀN ĐẦU tôi lên sân khấu.

Nghĩa là vở kịch « Tiền » của
tôi được người ta ném lên
sân khấu. Giá hôm tôi đến xem
diễn, có ai phỏng vấn thì có lẽ tôi
đã nói cảm tưởng của tôi rồi. Nhưng
đến nay vẫn chưa ai phỏng vấn,
tôi dành viết những cảm tưởng ấy
ra đây.

Cái cảm tưởng thứ nhất của tôi :
Hình như ban kịch Thế-Lữ đã diễn
vở « Tiền » của tôi vì tình bạn bè,
hơn là vì vở kịch có chút giá trị.

Cái cảm tưởng thứ hai của tôi :
Soan kịch khó lâm nhất là ở nước
ta.

Tôi hoàn toàn không tin tài soạn
kịch của tôi đến nỗi thấy vở kịch
cực duỗi tôi đã tưởng ông « trùm »
Thế-Lữ quá yêu cát đài hộ, vì cho
cái đài ấy là thừa. Nhưng khi vào
« hậu trường » (xin dịch ngày là
couisse để người minh để hiểu) tôi
một vở câu chuyện : cò Thu-Hà tí
hoa làm reo không chịu ra sân khấu,
kiến nhà giàn cảnh phải vội hả
màn để cố cứu vãn tình hình nguy
hiểm.

Cách đây mới vài năm thôi, ở
một nhà hát lớn tại kinh thành Paris
cũng đã xảy ra một việc tương tự
như thế (xin đừng ai lưu ý tới sự so
sánh của tôi). Một cô đào ốm già ra lúc

bắt đầu diễn kịch — ốm chứ không
phải làm reo. Ông chủ ban kịch lo
cuống, ra sân khấu xin lỗi khán giả
và xin diễn vở kịch khác ngay. Nhưng
công chúng nhất định không nghe,
bất phải cír diễn vở kịch có cõi đào
ốm đóng một vai và yêu cầu khi
não có vai ấy ra trò, sẽ cho một
người cầm vở kịch đứng đọc thay.
Nghe đâu vở kịch có vai đào ốm
vẫn được hoan nghênh như thường.

Còn vở « Tiền » tại nhà hát lớn
Haiphong thì lại là một chuyện
khác.

Nhưng tôi vẫn không quên khen
tài cô Song Nga và ông Ng-Ngoc.

Ghen

Khi thấy kéo màn diễn vở « Ghen »
của Đoàn phu Tú, khán giả vỗ tay
nhiệt liệt hoan nghênh. Chẳng khác
ở sân Mangin quần chúng vỗ tay
nhiệt liệt hoan nghênh một đội
tường tùng cùi họng nhất sau một
cuộc đá giao hữu của hai đội hạng
nhì.

Đến đây xin mở một cái dấu ngoặc
để khen khán giả Haiphong. Trong
khi diễn, họ vẫn biết vỗ tay ở
những đoạn số thích mà không bị
nhieu người khác suy hoặc huýt
còi như ở nhà hát lâm của thành
phố ta hôm diễn những vở kịch
ngắn của Đoàn phu Tú.

Xin đóng cái dấu ngoặc lại để...
để không nói đến vở Ghen, vì tôi
đã trả nó đến nó hôm diễn nó

Hà-nội. Những người đến
nói đến được vì không phải là
người đã diễn nó lâu như
cô Trâm sắm vai bà Tâm
không biết ghen một cách
và thông minh. Không rõ
cô phải đúng ý soạn giả
chính soạn giả đã done
cách hoạt động, với những
rất tức cười. Dẫu sao, tôi
muốn so sánh, mà so sánh
Chỉ biết có hai ông Tuấn
nhau, một ông na ná
Phong (phóng viên) và
giống hệt ông Đoàn phu Tú.

Cả vai Linh cũng vậy, ôn hòa
nhà hát Hà-nội yêu kin đeo, nay
thor, đứng dán bao nhiêu là
Võ linh Tâm yêu bạo động, lau mìn
chót nhả bấy nhiêu. Nếu có Võ
linh Tâm có làm sao cái ý nghĩa của
vai Linh, it ra ông cũng đã làm cho
khán giả cười àm tung côn vê, ca
lõi linh của anh chàng toàn lực, được
một tinh cảnh éo le.

Sáu vai Kim, cô Thúy Hò, tư cõ
gắng và cũng không phải khung cõ
tai, đã làm cho tôi nhớ đến cái tai
lạ lùng của bà Quy. Tôi đã khôn
ít nhiều rồi, tôi không muốn khép
bà ấy nữa để làm phát long cõ
Thúy Hò thùy mị và yêu đương.

Vai Trọng/The Lữ, tự nhiên qua
tự nhiên cả cõi lão lão nói
Nhưng đó là một vai phu, nên
không ai để ý đến. Lần thứ hai tôi
hỏi ông Thế Lữ (lần thứ nhất tôi đã
hỏi ông ấy ở Hà-nội) : « Sao ông
không sắm vai Linh ? »

Sau hết, cô Thanh Hương (vai Liên)
là một sự bất ngờ của vở kịch,
nhất cô lại lạc vào hồi thứ ba mà
không bao giờ tôi thích bằng hai
hồi trước và đã phải nói những câu
triết lý và luận lý mà tôi cho không
được tự nhiên lắm.

Nhưng cô Thanh Hương đã cứu
văn tình thế bằng cái dáng bộ tự
nhiên, bằng những cử chỉ, ngôn
ngữ không kiêu cách một li nào,
tuy chỉnh những lời nói trong vở
kịch đã kiêu cách sẵn. Hay ông
Đoàn phu Tú đã soạn riêng vai ấy
cho cô Thanh Hương. Hay cô
Thanh Hương đã sáng tác ra và ấy
giúp ông Đoàn phu Tú ?

Khi tan hát, được ban kịch mời
đi dự tiệc trà, tôi mới nhận thấy
rằng ở ngoài nhà hát, cô Thanh
Hương cũng vẫn chỉ là cô Liên thôi.
Cô ấy không cần sáng tác gì hết.

Khái Hưng

PHARMACIE TIN THAM HOÀNG TÍN

Pharmaciens de 1ère classe

5 et 7, Rue Neyret,
Place Neyret, HANOI

Hiệu thuốc Tây Vườn hoa
cửa Nam

TEL 380

Thuốc mới giá hạ

Lần thứ nhất xí ta có kiểu
Chemisette đẹp :

CHEMISETTE

ESTIVALE

Le Tricot de 1938

Các nhà buôn nên hỏi ngay
lại nhà chế tạo :

Manufacture CỰ GIOANH

68-70, Rue des Eventails, Hanoi

Maison fondée en 1910

AN-THAI

GRANDE FABRIQUE DE SOUCHE-POULE
2, Rueelle Nguyen-trong-Hiep
HANOI

?? 1936
XE KIỀU MỚI

Gặp khí gió kép mua đơn,
Dùng xe « AN-THAI » chẳng
con cõi già.

Có bản dù cõi : Vải, Sá, Lòp
cõi đỡ phu tăng nay.

CHIỀU VỀ

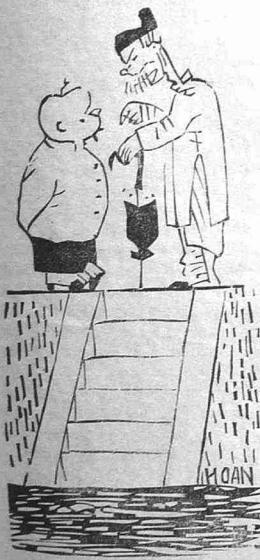
Ánh nắng ngày thu đã tắt dần;
Hàng tùng không bóng. Rung ngoài
Hòn đệm nhẹ nhẹ giang dối cánh
Bao phủ lang xa đến xóm gần

Chiều về man mác, chiều về đó;
Đường vắng quên mình giữa lớp
sương;

Thấy chiều hờn hở tôi ra dồn
Như đứa trẻ con thấy mẹ vè.
Chiều buồn, chiều đẹp, chiều mơn
trớn,
Chiều ra êm ái khúc lòng té..

Tôi dõi hai mai lấp một chiều,
Đêm ẩn trong ắng ỉ lời yêu;
Ban ngày sáng quâ, ban đêm tôi,
Tôi sợ, không mơ tưởng được nhiều.

Xuân Tâm

— Bác Lý à! như ý tôi thời
năm nay phá quách cái bực thang
này đi để nước hết lối mà lên,
không sợ lụt nữa.

Rượu Chồi Hoa-Kỳ

Các bà sinh nở muốn khi ra cữ, được
đỗ da, thẩm thịt mạnh khỏe như thường,
không lo là thấp, đì lại được ngay. Chỉ
tcox Rượu Chồi Hoa-Kỳ thì không lo
ngại gì hết. Rượu Chồi Hoa-Kỳ này trị
dược nhiều chứng rất giỏi là: Sinh nở,
là thấp, thấp-thao, đau lưng, đau minh, đầy
hung, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tim
nhít, sao gáy, bị đòn, bị ngã, chảy máu, đời
tay, cảm hàn, cảm tháo, roi điện khói
vết, kiêm hiết và công. (Ai muốn mua xin
ra hỏi ở các nhà Đại lý).

* Phòng-tich: CÔM CHİM
* Khắp các tỉnh Trung-Nam, Bảo-Kỳ, Cao-Mèn, Laos.

VĂN CHƯƠNG

Đọc thơ

CON DỄ

ONG ơi, ông hãy nghe tiếng
con dẽ nô đì ở trong này,
tôi bỗ nô trong cái hộp
này đây."

Thằng bé ngoan vừa nói vừa giờ
cái hộp nhỏ làm bằng những mảnh
giấy cứng có vẽ vời, lòe loẹt một
cách thực thà. Nó đã nhuộm màu và
thả lưỡi ra, châm chú dán nén cái
nhà tú ấy.

— Yến Hoa, này những chiếc hộp
nhỏ mà em thấy ta làm rất công
phu, nghe em, con dẽ nô đì, con
dẽ mà ta đã bỗ vào trong ấy.

I. Tiêu thuyết

« Bé bỏng, bé bỏng, cái Tất Cá
bé bỏng của tôi », xia kia ta vẫn
gọi em như thế, hối ti trong lòng em,
xanh xao và mảnh khảnh, cõi gái
nhỏ ngắn run, — hối ái-linh đẹp
đe của ta khi mười lăm tuổi.

Em đì, dáng tòng phục, bên cạnh
bà mẹ khôn tính, mang nón và quạt
cho mẹ. Em kẽ chi những lời nhăn
nhóm bà, bối ti trong lòng em,
còn ca hát những bài thơ nhỏ, chử
viết lý tí trên giấy mong manh,
mà đậm náo ta cũng lầm. Rồi ta vo
tron, ném qua cửa sổ vào phòng
em: em dấu vào nơi ngực, sau áo.

Cha mẹ em bán hàng xén. Hai
ông bà cảnh gữ em từng chút,
nhưng ta rith em từng mỗi bận ra
nhà.

Gặp nhau ở ngoài đồng. Tay ta
len vào trong tay áo rộng của em
và mơn vai mảnh yếu.

Khi em về nhà, mặt mày xinh
đẹp hơn, và dỗi sỏi cõi vương nời
tóc, nhưng mẹ em có thấy, có biết
gi đâu.

Và ta yêu em, ta muốn lấy em
lâm vợ, đem em đì, sống chung,
mãi mãi, luôn luôn.

Có điều ta chẳng biết nghè gi cả,
và ta lại chẳng nghĩ lực gi.

Một ngày nọ, em chán tình trộm

én của chúng ta. Và em lấy người
khách hàng tốt nhất của cha em
vậy.

Còn ta, ta theo cô nő, cô kia.

II. Ta đã thành nhân ; đứng trước
nhà bảy giờ em Ỏ, ta cầm động hồi
trưởng. Ta không dám đầy cửa. Ta
quanh quần ở trong vườn, mà
những quần áo vợ chồng em thi
phor trên những cánh mai.

Ta nhìn qua lỗ chia khóa.

Em qua, lại, dán bận rộn. Em
sắp đặt những vật gì đó ở trong
phòng.

Trên một chiếc chiếu, có đưa bé
nằm, đương tập lật mình.

Đứa con gái cũng giống em...

Khi nó lén mồi lám, quạt em và
nón em, nó sẽ cầm cho. Nó cũng
giấu thơ tình ở nơi ngực.

... Rồi thi, một ngày kia, nó lấy
người khách hàng tốt nhất của
cha nó.

« Chờ cười i to thế »

Em không hề nghĩ tới, mà anh
cũng nghĩ tới chả mấy lần.

Tuy vậy, ngày nào đà, ta cũng
phải tiếp vi khách không ai tránh
được, và cũng chẳng từ ai.

— Chiều nay hay mai ? Tuần trăng
sau. Nhưng Yến-hoa biết rằng
ngày mai, thế nào thi sĩ cũng trở
lại cầu cá nơi cái hồ vò hính.

Bạn đọc xem, khỉ tôi nói rằng
những đoạn trên này là những
tác lầu xem qua chữ Pháp. Hai lần
địch, hai lần chayen giao, chắc vắng
ngoc roi rát giac đường gần hết cǎ
rồi.

Nhưng tôi biết sao ! Ai bảo các
ông trạng nguyên khi xưa, trong
mấy ngàn năm học chữ Tàu, lại
chẳng lo giùm một il công việc.

Tôi cũng chẳng biết tên Tsin Pao,
tác giả những bài thơ này, đặc sang
chữ Hán là thế nào. Tôi chỉ biết
những bài ấy hay, và mới.

Chắc bạn đọc đã hiểu « con dẽ »
nó ở trong những cái hộp giấy.
Nếu chẳng lượng trung, nhà thơ
Tàu sẽ nói với Yến-hoa : « em hãy
nghe những ý kin đáo mà ta đã đe
trong những bài thơ con, tưởng
chừng chỉ có những chữ và những

nhó' me

Dêm qua mưa nặng hột,
Ngoài thềm rơi thánh thót,

Bên nương quốc gọi hê,

Giật mình, lòng tái té..

Nhớ thuở trong lũy tre,

Chơi dừa quanh gốc me ;

Sớm tối mẹ nâng giác,

Óm đau mẹ vuốt ve

Gió nam thổi tháng năm,

Cùng mẹ đứng bên sông,

Thuyền ai xa lướt sóng,

Mắt mẹ lệ đồi giòng.

Tháng mười hơi gió may,

Trước sân lá vàng bay,

Dắt con mẹ tựa cửa,

Đường xa xát bụi dày.

Năm qua lại tháng qua,

Ngôn ngang nỗi nức, nhâ,

Phương trời mờ bóng nhạt,

Nhin con mẹ xót xa.

Ngày thơ con biết gi,

Mẹ khóc con cười khì,

Ra vào quanh dưới gối,

Mẹ khuây nỗi biệt ly...

Ngày nay bên khóm trúc,

Em thơ khóc rung rứa.

Tim mẹ, biết tim đâu ?

rồi xanh, xanh một màu !

Mme VŨ-NGỌC-PHAN

lời tiễn xão mà thối ; nhưng thực
ra ý tưởng đương làn nhau sốt soat,
cử động trong những cái hộp trả
choi ấy.

Và nếu tro trên như một người
nóng nỗi, nhâ thơ Tàu sẽ không nói
đến cái hò vò ánh mà người hắng
đến dè câu riết cõi xanh
những chán lý không hé có bao giờ,
mà tri ta cùi tim mài.

Chó trách cái hò ấy không có cá
và cũng chẳng cần phải cười người
Đi câu là đời. Một sân nước lừa
ly xanh thăm, phủ lèn một bể sâu,
ron ngop linh hồn, như thế cũng dâ
nhieu, vâ lai có nhâng người lùm câ
rò, cá mè, thi cũng phải có nhâng
người chỉ câu sắc nức.

Xuân Diệu

PHUC LỘI

1, PAUL DOUMER, HAIPHONG

Articles de Nouveautés

Chapellerie, Bonneterie

Maroquinerie, Lunetterie

Parfumerie et Beauté

Cravates, Ceintures

Hạt sạn

Trung thành

Viet Bao số 511, trong bài « Chuyện đường rừng » :

Họ kính nể quan địa phương hơn bố mẹ tiếp người ngoài rất mặn trung thành.

Họ là mâu cỏ khác. Họ trung thành cả trong sự tiếp khâ-h. Những lúc mà người ta chỉ cần đến lịch sự.

Giống gì ?

Cũng trong bài ấy :

Năm tháng lạnh lùng chỏi, theo luật thiên nhiên công chúa thư thái đẻ sinh đôi : 1 trai, 1 gái đều thành giống người.

Theo luật thiên nhiên ? Đệ sinh đôi là theo luật thiên nhiên thực đấy.

Nhưng đã nói một trai một gái thì chẳng giống người đẽ là giống ngon ?

Hôn tập

Cũng trong bài ấy :

Nhưng là bão huynh, bão muội, khi huyết hôn tập nên con cái họ đều có tật cõi diệu.

Tưởng vì lẽ khác, hay vì đồng khí và đồng huyết chứ nếu khi huyết « hôn tập » thì đã chẳng thành cõi diệu !

Phóng ?

Vẫn trong bài ấy :

Chúng cũng mời Po-coong (ta như Phù thủy hay thầy Tào) cũng cấp suối ngày đêm và cũng cõi lồ : 1 vong nhân phông uế (rướm bài vị kè bắt hạnh ra bờ ngòi rửa mặt trước bừa cung cơm)...

Không ! Đã là « vong nhân » thì quyết không thè nào « phông uế » được rồi ! Hay phông uế là rửa mặt ?

Quả dấm mát ruột

V. B. số 512 trong bài « Vận động hôi hú » :

...Còn ta nội bộ cũng bị thủ thành Fays cho một cú « direct » « nốc ao ».

Đã viết là « direct » thi sao không để nguyên « knock-out », mà lại nốc ao với nốc hú !

Quá cẩn thận

Viet Bao số 514, trong bài « Cuộc di chơi lần thứ hai mươi hai của đoàn Septo » :

Vì trời đã sẽ chiều, anh em phải từ biệt lên đường hồi 17 giờ 40, xe hơi mờ máy chạy như bay trên đường quan lộ, về tới Hà-nội đúng 21 giờ tối.

Giá không nói rõ, người ta sẽ tưởng là 21 giờ sáng mai.

Sáo lồng

Cũng số báo ấy, trong bài « Đầu cầu thang » :

Thật là đẽ thi vương, thương thi tội.

Chắc ông Thao Thao lại sẽ cải chính rằng ông ta định viết « bố thí thương vương thi tội » nhưng thế nhà in đã xếp lớn, làm cho câu phrasing ngôn chằng có nghĩa lý gì hết.

Nói năm sao chỉ có ba ?

Chuyện Đời số 4, trong mục « Chuyện tâm sự » :

Xin ông trả lời ngay cho tôi chin câu hỏi sau này :

1) Ông có con gái không ?

2) Quý tiểu thư có đẹp không ?

3) Năm nay có xuân xanh bao nhiêu tuổi ?

4) Quý tiểu thư có chồng chưa hay vẫn phông không gọi chiê ?

5) Hôm nọ có có đi Hội chợ không ?

6) Nếu có, vào lúc mấy giờ, và có bị tôi chêu ghẹo hay không ? (v. v.) Tôi chờ thư trả lời, vì nếu ông không cho tôi biết cặn kẽ đủ chin câu hỏi ấy ..

Vậy còn ba câu hỏi cát ở đâu ?

Thỏa

T. T. T. B. số 205 trong truyện « Cô gái giang hồ » :

Thánh, tuy rằng cô gái ấy sống trong một cuộc đời lầm than, cơ khô, chỉ biết lấy sống làm vui, lấy khói lạc của nhục dục làm thỏa mãn...

Bà khói lạc và thỏa mãn, thì còn « lầm than ? » với cơ khô gì nữa !

Phi danh nhân

Phu Nữ số 11, trong bài « Điện giải bằng thi dụ » :

Tối thứ tư : Bà Trần thị C. nói về âm nhạc.

Âm nhạc tết, âm nhạc tàu, âm nhạc ta v. v... Dạy đàn Dạy hát.

Các nhà đại nhạc sĩ trong thế giới, Beethoven, Schubert, v. v...

Ở thế giới bên kia Beethoven và Schubert sẽ bảo nhau : « Thật lùi cho cái vong linh của chúng mình ! »

HÀN ĐẠI SẢN

VUI CƯỜI

Của Đ. Q. Cảnh

Cách ngôn

THÀY — Lúc ta ăn quả thì phải nhớ đến ai ? (Bài học: Ăn quả nhớ kẻ giồng cây).

TRÒ — (Nghĩ đến bác Ba bán hàng ở trước) : Thưa thầy, phải nhớ đến người đã hán chịu cho mình a.

Của Ng-quang Minh

Lý Toét di ô tô

Cu Lý Toét ra Hà-nội, được một người bạn sang mời đi chơi bằng ô-tô. Ông bạn vặn máy, cu Lý ngồi phía sau. Lần đầu di ô-tô nên cu sướng quá, phép phông cát mũi.

Nhưng cu luôn luôn tái mặt, vì thấy đến mỗi đầu đường, ông bạn lai giờ tay ra ngoài, mà xe thì chạy nghênh di; cu căng sien mạnh ngotrì về một bên. Cu hép cả via. Về sau hoảng quá, cu nhồn nhộn dừng dậy, gào tường vào tai ông bạn :

— Ngày ông, ông cứ cầm lái cả hai tay cho chắc; đừng chia tay ra ngoài nữa ! Lúc nào mìn đã có tôi bão cho.

Où ở đâu ?

Con ngồi học, lải nhái : — Où = ở ? Où = ở đâu ? Où = ở đâu ?

Bố không biết chữ, phát cầu, vửa cốc vào đầu con một cái nên thán, vira vira :

— U mày ngồi ở ngoài sân mà từ nãy đến giờ leo nhèo hốt mồi ! Cố học di không nào ?

Con tức quá, oà lên khóc.

Của T. B. Oanh

Lý luận

CON-BỐ ơi ! Tại sao những người Pháp thì người nào cũng to lớn mà ta thì người nào cũng bé nhỏ.

BỐ — Vì họ tính lùn tuổi.

— Tính lùn thế nào hở bồ ?

— Tháng của ta chỉ có 29 ngày, mà tháng của ta chỉ có 21 ngày. Như thế có phải là 10 năm của họ đã bằng 11 năm của ta không.

Vì quên

Lý Toét viết thư cho một hiệu ở lầu diêu diinh mua vóc may áo lê, có yêu cầu nhà hàng trả lời lại không muôn kèm tem, bèn viết : « Vì quên, trả lời dài phong bi rời nên không kịp kèm tem, xin ông vui lòng trả lời cho, hêt bao nhiêu xin tinh sau.

Xem số

NG XEM SỐ — *Thưa* ... thêm điều này xin *thêm* ... dùm : « Trong lá số *thay* nếu tôi mang thân quen ... bốn bức tường thời *điều* ... có. Vậy nếu tôi ở *giữa* ... *có cửa sổ* ... thời có thể *quay* ... không ? »

THÀY TUÝNG — *Không* ... Vânh nhân tiện tôi xin *biết* ... một điều : Ông có tình *n* ...

Linh hồn di chơi xa

TÝ gắt, bảo Sứu xua *đi* ... ngồi vươn vai — Ngủ qua *đi* ... thời ? Gọi mắt đến nằm phu

SỦU — Thế là *chóng* ... *ngủ* ... *mê* sang chơi tân ... *bàu* ...

Chạy lên giờ

LÝ TOÉT — Mày đánh xô cùi, chém bồ câu của ta. Nếu ta không về thời mày có chạy lên giờ ôi ... *sang* ... *đuổi* ... *kỳ* được mà cho mày mày ...

TOE — Nếu tôi chạy được *đi* ... thời tôi đã đuổi bắt được con chim già thấy.

Của Lê Yến

Lại quên

CHỦ — Thế nào ? Tôi đã hỏi những công việc anh phải làm sau hồn nay vào một tờ giấy, mà anh không làm một tí gì cả. Anh nghĩ thế nào ? Anh muốn tôi thay người khác phải không ?

THỦ KÝ — Khô qua ! *bí* sang *ngày* mà *đồng* *cắt* *ngay* vào *kết* *sang* *ngày* *ma* !

— Hôm qua tôi gặp cháu cụ nhảy ...
đầm !
— Khô thân tôi, thè có ai eru

Áo tắm bé

Muôn được kiều đẹp hợp thời
nên mua ở hiệu dệt :

PHÚC - LAI

87, Route de Huê — Hanoi

GIÓ ĐẦU MÙA

TRUYỀN NGẮN là một thể văn rất thịnh hành trong văn ta. Song những tập truyện ngắn có giá trị còn rất ít. Là vì truyện ngắn không phải dễ viết, như người ta thường trường. Nó cần nghệ thuật bao, nếu không hơn tên thuyết. Nghĩ như vậy, Maxim Gorki, nhà đại văn hào sở trường văn lập sự nên viết truyện ngắn trước. Vay lại — cái phẩm cầu hồn cái lusing — một truyện ngắn hoàn toàn bằng cả một truyện dài. « Le Gueux » của Guy de Maupassant, với bút cũ trang giang tiều thuyết nào tôi cũng không chịu đón. Có vài trang mà nó gây nên một mối cảm động phi thường và là cả một báu cáo trạng cái xã hội lỗi người độc ác. Nhưng Maupassant, Mérimée, Daudet có thể đếm được trên ngón tay, không phải là một điều khó hiểu...

Tôi đã lần lượt đọc hết các truyện ngắn sưu tập trong « Gió đầu mùa » (), từ Phong-Hoa đến Ngày-Nay. Tôi đã nhận rằng ông Thạch-Lam rất có tài và thề-văn đỗ. Bay giờ xem lại ông, tôi còn có cái thuần-kỹ của những người chuộng văn tim được một áng văn hay. Một tác phẩm chỉ thực đang khen khi nào ta đọc lại nó mà không chán. Trái lại, nó còn cho ta nhiều cảm xúc kỳ thú mà lần đầu ta chưa lĩnh hội...

Tài ông Thạch-Lam hợp bởi hai đức tính chánh, hiền cõi giữa lứa mà những cái sáo cõi hoặc những danh từ « dao to búa lớn », tức là những cái già-dối — đương đây rầy trong văn ta. Hai đức tính mà không phải là một cái viết tuyệt-sao thì không sao có được: thành-thực và giản-dị.

« Thành-thực, đó là cái đức không có không được của nhà văn », lời ông Khai Hưng, trong bài tựa sâu sắc của « Gió đầu mùa », rất đúng, vì đây kinh nghiêm. Không bao giờ một văn phẩm cầm được đọc giả nếu tác giả không thành-thực cầm, dù có những câu van tuyệt

tác. Vì có đủ điều kiện ấy, mà ông Thạch-Lam đã cầm hóa được lòng độc giả, bằng những nhân vật rất linh hoạt, rất « sống », rất nhân đạo. Những nhân vật của Thạch-Lam là những người ở gần ta, đau khổ ở chung quanh ta. Thạch-Lam không bao giờ, như những văn sĩ no i thường làm, ví như cần một luận đề mà cho nhân vật của mình những hành vi khuf tin, hay quá cao thường. Ông thành-thực giải bày những ý tưởng, những cảm giác của ông đúng như khi trước đã có.

Mỗi hồi hận sau một lúc nóng giận mà ông đã vòi tim reo cái khô vào một giờ cùng khôn, ông đem đúc lại trong « Một con gián », làm truyện đó cầm dòng vô cùng, như một lời xán hối. Lòng trắc-ân của ông thế có rung động, nên ông kè dời « người bạn trẻ » đáng thương, chẽ vi thất nghiệp, mới bi thiết đến bực ấy. Cố lẽ tôi không nói ngoa nếu tôi nói rằng ông Thạch-Lam có lần phải đói nên mồi tả được một cơm đói xác thực như vậy: « Chàng thấy đói, một sự đói vô cùng như trong đời chàng chưa thấy bao giờ. Bởi như cầu ruột, làm người chàng mê lở đí, mắt hoa lên, trông vật gì cũng lờ mờ như lay động... mang miếng đùa vắng trong chảo mè, mang con cá rán bắt đầu cong lại, làm cho chàng ao ước đến rung động cả người ». (Đời). Người cha của « Dứa con đầu lồng », lúc mồi có nó, không yêu nó, rồi sau mồi yêu, một lúc ngâm nó đương yên ngủ, là ông Thạch-Lam, với cả cái tâm lý uyên-chuyên của ông...

Nhưng, khéo hơn nữa, ông Thạch-Lam còn ở phương diện khách quan. Như vậy, ông đã quan sát rõ tinh tường đến tâm lý các nhân vật của ông. Những hành-vi của các nhân vật ông đều phản chiếu cái thực tế chua chát ở đời. Sự người lạnh gáy nên bởi một tấm lòng tròn, kia hăng hái với bao vấn đề to tát, sự người lạnh gáy nên bởi một cuộc đời trưởng già no nǎm, là một sự nhận xét rất đúng và có thể là truyện của rất nhiều người. Truyền « Kẻ bài trận » vì thế nên còn có cái giá trị là một phản ảnh của xã hội, cũng như truyện « Trở về », ở đó một người con giàu có huyễn hoang không biết thương yêu mẹ già, chí

trưởng rằng cả bốn phần là cùng cấp cho bà ít chục đồng mỗi tháng.. Sự độc ác của người già có xưa chó ra gần đến chót một người già khôn nạn đến xin một chút gạo cho lũ con nheo nhóc (Nhà me Lê) — sự thiếu nghị lực của người đàn bà không dám thoát ly một đời khô sở để đi đến một trong lai dày hy vọng (Một đời người) — cuộc đời đau khổ của một người con dâu kỵ thực chẽ là một con dâu lùn bị hành hạ (Hai lần chết) — cái cù chẽ nhanh từ tự nhiên của hai đứa trẻ biết lấy áo cho người nghèo rung cảm dập dưới giò đồng (Gió lạnh đầu mùa) — tất cả những cốt truyện của ông Thạch Lam đều dựa vào thực tế và nêu lên một luận đề: thông sót người nghèo.

Những cốt truyện cầm động (Nhà me Lê, Người bạn trẻ, Một con gián) hoặc đáng yêu (Những ngày mới, Cố áo lụa hồng), hoặc phản chiếu những trạng thái của xã hội bay của lồng ta, (Dứa con đầu lồng, Cái chán què, Kẻ bài trận...) những cốt truyện giản dị ấy (ly kỳ chỉ là một đặc tính của những tiểu thuyết hoang đường vô giá trị), đều diễn tả bằng một lối văn giản dị đến hoàn toàn

Một câu này đủ chứng lời ấy: « Khi mùa thu bắt đầu hé lát, khi nắng vàng hanh dân mắt về rực rỡ trên các lá cây, ngọn gió heo may sẽ lừng cơn nhẹ luợt trên cánh đồng rộng, đem lại cho ta những cái rảng minh mới mẻ, như dã lân cái bùn ẩm đầm của ngày mùa đông ». (Lời nói đầu)...

Viết văn như nói chuyện, và nói chuyện như viết văn, cả hai điều đều nên tối kỵ.

Ông Thạch Lam khéo ở chỗ đứng ở trung gian. Văn ông đặc sắc, giản dị mà thành-thực, không bao giờ có vẻ gò ép, có những câu sáo hay huyễn hoang, là những con ký sinh đáng ghét nhất của văn chương. Một thứ văn thuần túy, như lời văn của Roger Martin du Gard hay của Anatole France... Đọc văn ông không có gì thắc mắc, người ta tưởng rằng ông viết để lâm, và làm như ông cũng không khổ. Không đâu! Phải là một cái viết xuất sắc thi mới viết được một cách đơn giản như thế những cốt truyện

không lý kỳ hay viễn vông.

Đã lâu nay tôi mới kiếm được một văn phẩm đáng khen như « Gió đầu mùa » mà người ta có thể cho là một tinh hoa của văn giới. Với tác phẩm đầu tiên ấy của Thạch Lam, nhưng dâng chung một nghệ thuật tuyệt vời và một nhân tài hiếm có, tôi vui mừng được hoan nghênh trong thư viện Việt-Nam hãy còn ít ỏi một tập truyện ngắn có chân giá trị.

Tr. Quang-Viễn
(Báo Tân Tiến)

... Lối văn kể chuyện của ông thật là đặc sắc, giản dị mà thành-thực. Văn Thạch-Lam có thể nói là thuần túy được như lối văn cổ diển. Tước bô hết những cái sáo, các danh từ to lớn, câu văn ông Thạch Lam đẹp như một lựu sĩ khoda thân Hy-lạp đời thượng cổ.

Cảm một cách đậm đà, viết một cách minh bạch, tặc già « Gió đầu mùa » đã làm đúng thêm một lần nữa hai câu thơ bất hủ của Boileau:

« Ce qui se conceoit bien s'énonce clairement,
Et les mots pour le dire arrivent aisément ».

Tôi còn muốn nói một chút về cái quan niệm hình dân của ông Thạch-Lam. Một quan niệm hình dân từ trong tim, không phải xu thời. Gió đông thời làm ông xót xa: «... Tôi lại nghĩ đến những người nghèo đang lầm than trong cái đói rét cả một đời. Lòng tôi se lại khi nghĩ rằng chỉ một chút áu yếm, một chút tình thương cũng dâng nồng, an ủi những người cùng khổn ấy ». (Lời nói đầu) Vì vậy, ông dùng văn chương làm một khí giới « thanh cao và đặc lục », để vừa tố cáo và thay đổi cả một cái thế giới già-dối và tàn ác, vừa làm cho lòng người được thêm trong sạch và phong phú hơn. Ta không thể ngờ được sự thành-thực của những lời ta thiết ấy.

Bệnh vực, an ủi sự nghèo khổ không phải là cầm ta nhặt thấy cái thi vị, cái vui, cái ngô nghê của cuộc đời, của lòng ta. Nghĩ thế, ngoài những truyện đầy lòng thương (Nhà me Lê, Một con gián, Một đời người, Đời, Hai lần chết, Người lính, Cái chán què...) ông Thạch-Lam cho ta thưởng thức những truyện đáng yêu « Dứa con đầu lồng », « Cố áo lụa hồng », « Những ngày mới »...

Báo Điện-tin

Nhà xuất bản Đời Nay
80, Đường Quán Thánh, Hanoi

Hôn nhân, tình duyên,
của cải, sự nghiệp,
và tương lai

Nếu muốn biết chắc chắn thì chỉ cần biên thư gửi chữ ký, tuồi, kèm theo ngân phiếu 1\$00 cho thầy

NGÔ - VI - THIẾT

28 Bourrin — HANOI

Vì bản, không tiếp khách tại nhà

Đã có bán

GIÓ ĐẦU MÙA

của THẠCH LAM

Giá 0\$35

ĐỜI NAY xuất bản

Bệnh Quỷ

Vì tránh bệnh lây

bệnh lây

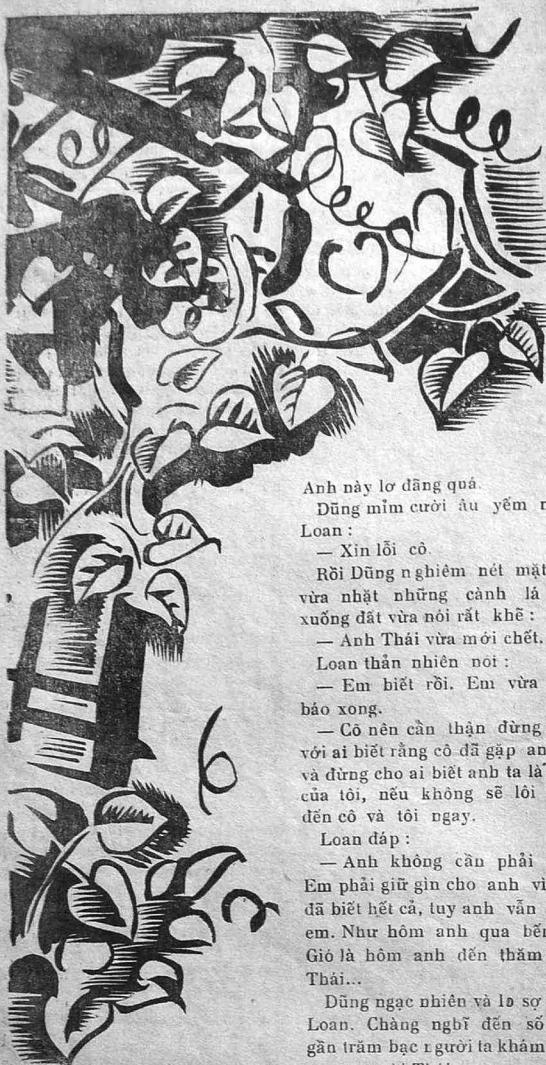
như bệnh. Còn như thuốc của báu hiếu xin cam đoan hổ ai tpm mà uống thi

ĐÔI BẠN

TRUYỀN DÀI của NHẤT-LINH

(Tiếp theo)

Anh này lơ đãng quá.
Dũng mỉm cười ấm yêm nhìn
Loan :

— Xin lỗi cô.

Rồi Dũng nghiêm nét mặt lại
vừa nhặt những cành lá vứt
xuống đất vừa nói rất khẽ :

— Anh Thái vừa mới chết.

Loan thản nhiên nói :

— Em biết rồi. Em vừa đọc
báo xong.

— Cô nên cần thận đừng nói
với ai biết rằng cô đã gặp anh ta
và đừng cho ai biết anh ta là bạn
của tôi, nếu không sẽ lôi thôi
dến cô và tôi ngay.

Loan đáp :

— Anh không cần phải dặn.
Em phải giữ gìn cho anh vì em
đã biết hết cả, tuy anh vẫn giấu em. Như hôm anh qua bến đò
Giò là hôm anh đến thăm anh
Thái...

Dũng ngạc nhiên và ló sơ nhìn
Loan. Chàng ngỡ đến số tiền
gần trăm bạc rúi rời ta khám thấy
trong người Thái.

Loan nhìn Dũng thương hại
rồi nói như van lơn :

— Từ rày anh nên ở luôn nhà,
xa dần họ ra. Em lo lắm. Anh và
cả anh Trúc nữa, các anh có tình
liệu lình quá.

Dũng yếu lặng nghe. Loan nói.
Chung quanh chỗ hai người
đứng, những chiếc lá sέ vụn rơi
lấp lánh xanh trên mặt đất. Dũng
thấy trong lòng sung sướng,
chàng nói :

— Nếu cô biết được những nỗi
khó của tôi... Nếu tôi cũng được
như cô có một gia đình toàn
người yêu...

Loan nói :

— Chị Hiền..

Dũng ngắt lời :

— Một người chị không bao
giờ bằng một người mẹ.

Chàng thót nhiên nhìn ra chỗ
bà tú ngồi. Loan nói :

— Tại lâu nay ở trong nhà có
nhieu tìn đồn vè anh, bảo anh
hay lên tinh cờ bạc và giao du

DŨNG thốt nhiên đáp
lại câu hỏi của
Loan lúc này :

— Sao cô lại cho
là tôi có sự gì

buồn ?

— Em trông anh, em đã biết.
Em đoán không sai bao giờ đâu.
Cô phải không anh ?

Dũng yên lặng một lúc lâu rồi
đáp :

— Cô đoán nửa phần đúng và
nửa phần sai.

— Thế là anh nửa buồn và nửa
vui... Em, em không muốn cho
ai buồn cả. Vui vẻ có phải hơn
không ?

Dũng quay lại đặt những quả
đậu vào lòng bàn tay Loan. Hai
người đứng gần nhau quá. Loan
ngượng cúi mặt xuống nhìn
những quả đậu trong tay rồi
dưa cho Dũng xen :

— Anh hái những quả non
quá. Ăn làm sao được. Lại có
iền cà là, cà cảnh thế này à ?

với những hạt không được tốt.
Em nghe tin rất khó chịu, nhưng
em không biết nói sao.

Dũng nói :

— Tôi cũng không biết nói sao
vì mình cũng cô lõi. Thật ra,
những người không đáng trọng
tί nào lại có quyền được khinh
những người đã coi cái chết là
thường vi không muốn sống để
hèn.

Loan nhắc lại :

— Sống hèn... em không
hiểu.

— Cò chẳng thể hiểu được.

Dũng nói giọng nửa dùa nửa
thật.

— Như tôi sống bây giờ là sống
đè hèn... nhưng thôi nói làm gì
cho cô bận tâm, tôi muốn như
cô lùi vào cung cưỡi luôn được.

Loan mỉm cười nói :

— Cười luôn chưa hẳn là vui.

Tại tính em thế.

Dũng tiếp theo :

— Tại tính, có lẽ, nhưng có lẽ
tại cô cái nết đồng tiền ở má
rất xinh mà khi cười mới trông
thấy, mà càng cười càng xinh
hơn.

Lần đầu chàng nói thẳng khen
Loan ; chàng cố giữ vẻ tự nhiên
như nói một câu khen đứa chơi.
Nhưng nói xong, Dũng lại ngượng
với mình vì câu khen ấy. Dũng
thấy nó tầm thường quá ; chàng

muốn cứ để Loan ra
đoán ra được rằng
thầm khen Loan là
bằng một lời nói khéo
vì bằng sự yên lặng
con mắt.

Bóng chiều xanh
không khí mới mẻ
hơn lên, trong nhuộm
nữa, mong manh nhẹ
để biến thành bong bóng
thơm nhẹ thoảng qua
thơm của tóc Loan hay
thơm của buổi chiều
lặng nhìn Dũng : nhanh
— Em nghe thấy tiếng
ở đâu.

Dũng đặt tay vào ta
tim mây chiếc lá lăn tung
dập.

— Tôi thích trước cửa
cô một giàn đậu văn
ván đẹp.

Loan đáp :

— Hoa đậu văn màu lam
Nàng nói câu ấy, tiếng khẽ
như sợ hãi điều gì. Một hồi
Loan rời vành rạ, đặt tay
Dũng. May, ngón tay mềm
còn, những quả đậu vẫn
xuống. Dũng nghĩ nếu như
đặt tay mình lên tay Loan
nắm lấy, Loan sẽ yên lặng
cũng như chàng, cháu sẽ
cho thế là một sự tự nhiên
giây phút đợi chờ...

Sứa

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON

BAO THẦU GIAO CHÍNH PHỦ

Hỏi xin không mất tiền quyền
sách dạy các nuôi trẻ cù
hác sĩ Vidal soạn ở hàn

NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55

— HAI PHONG —

Dũng kéo tay ra. Loan ngang
đầu nhìn về phía bà Tú nói to :
— Được lung rá, me ạ. Con
trưởng thế cũng dù rồi.

Dũng cười to nói tiếp :

— Vả lại giờ tôi quá. Trong
quá lán với là không sao hái
được nữa.

Hai người vui vẻ bước ra khỏi
giàn đậu và nhìn nhau tự nhiên
như không xảy ra chuyện gì.
Dũng nghĩ thầm :

— Ý định của mình lúc này
Loan chưa nhận thấy.

Chàng chắc Loan cũng đương
nghỉ như chàng.

CHƯƠNG IV.

Dũng đưa cho mọi người trong
nhà xem tờ cáo phó, nói :

— May ra thi kip.

Rồi chàng móc túi lấy ra cuốn
lịch, giờ với vàng đển trang kê
giờ xe lửa. Chàng hỏi vu già :

— Đã sửa soạn va-li chua?

Vú già đáp :

— Xong rồi cậu à. Tôi lấy cái
va-li nhô vòi cái va-ly nhớt bà tú
muộn.

— Bà tú muộn làm gì? Sao
không cho tôi biết...

— Bầm cậu, bà tú cũng di
Thanh-thủy. Bà huyễn là chỉ
ruột bà tú.

— Thế bà tú đi chua?

— Bầm cậu, bà tú cũng sắp lên
tỉnh đê ra ga di chuyển tàu này.

Dũng bảo dãy tó ra phố huyện
gọi xe. Mọi người trong nhà đều
cho việc Dũng phải đi ngay để
kết quả đám bà huyện là một
việc rất tự nhiên vì từ lúc nhận
được giấy cáo phó Dũng làm như
đó con bà huyện là người bạn
rất thân của mình. Thật ra Độ
đôi với Dũng chỉ là một người
ban học cũ, từ ngày cách biệt it
khi Dũng nghĩ tới.

Vú già nói :

— Cả cô Loan cũng đi với bà tú.

— Thế à?

Dũng tỏ vẻ hơi khó chịu. Chàng
bồi vú già :

— Thế cậu Quynh đâu?

— Cậu Quynh đã đi trước, từ
khi bà huyện ốm.

Dũng mím cười :

— Các bà bao giờ cũng dèn
dang, nhưng chuyện này thi khó
long thoát.

Vú già nói :

— Bà tú vừa hỏi tôi xem cậu
có đi thi đê bà ấy cũng di cho tiện.
Dũng nói :

— Biết ngay mà. Nhưng tiện
thì không tiện tí nào... Thế vú
sang thưa với bà tú rằng tôi cũng
có đi và nói với bà sửa soạn mau
mau lên mới kịp tàu.

Từ sáng Dũng đã biết là bà tú
sẽ di Thanh thủy với Loan, nên
khi nhận được giấy cáo phó,
Dũng vui sướng như vừa được
một tin mừng. Chàng chỉ mong
có dịp rời khỏi nhà, nên tờ cáo
phó ấy đối với chàng khác nào
một tờ giấy thả một người bị tù
đã lâu ngày. Nhất là chàng lại sẽ
được cùng đi với Loan và trong
mấy ngày được sống gần Loan ở
một nơi phong cảnh đẹp.

Không ai nghĩ ngờ gì cả; thấy
Dũng cuồng quít ai cũng cho là
tại chàng hấp tấp vì sợ lỡ giờ
tàu không kịp tới điéra đàm.

Khi ra công, Dũng đã thấy bà
tú và Loan ngồi trên xe đợi.
Chàng không dám nhìn Loan, vì
chàng không dám sung sướng
vội. Tự nhiên chàng sinh ra gắt
göng với người nhà :

— Sao không gọi những người
kéo khỏe. Ngữ này thì bao giờ
mới tốt tính.

Lão nói :

— Còn kịp chán, anh Dũng à.
Khi xe ra khỏi công làng, Dũng
thở dài. Chàng nghĩ thầm :

— Một cuộc du lịch thần tiên
bắt đầu.

Dũng bảo xe di lùi lại sau.
Loan dõi với chàng lúc đó có
về là lạ khác mọi ngày; chiếc
khăn mới làm cho trước da Loan
trắng hơn và màu phớt hồng
ở gò má rõ hơn. Thinh thoảng
Loan đưa tay ra phia sau vuốt
lại mớ tóc xõa xuống gáy.

Dũng nói :

— Đã lâu lắm tôi không đi đâu
xa.

Loan vòi nhau chua nghe rõ đê
lấy cớ quay lại hỏi Dũng và nhìn
mặt Dũng được tu nhiên. Nàng
nói :

— Em cũng thế.

Tù miêng nói cho đến vẻ mặt
nhìn của Loan, Dũng thấy nàng
như muốn thắm bảo Dũng :

— Em cũng như anh sung
sướng được di như thế này.

•

Bốn giờ chiều tối ga Hà-nội.

Ra bến ô tô, hối mới biết là không
còn xe di Trung-hà nữa. Bà tú
bảo Dũng thuê hộ xe vào ấp Thái
Hà để lại chơi bà phán Lợi. Loan
nhất định không nghe, Dũng cũng
một mực bàn không nên lại nhà
bà phán. Bà tú cười hỏi :

— Hai anh em chỉ được cái vè
hùa với nhau. Không lại bà phán
thì ngủ đâu bây giờ.

Dũng đáp :

— Bác không lo. Cháu thuê
buồng ở ô-ten bác nghỉ cho đỡ mệt.
Loan mừng rỡ :

— Phải đấy. Rồi ăn cơm xong,
ta đi xem Hà-nội. Anh tình từ
thuỷ bè tôi chưa xuống Hà-nội
bao giờ.

Dũng ngạc nhiên :

— Thế à. Tôi không ngờ đâu.
Ăn cơm xong, tôi sẽ đưa bác và
cô đi xem.

Nhưng ăn xong, bà tú kêu mệt
và rủi đầu rỗi bảo Loan đưa về
phòng nằm nghỉ. Loan nhìn Dũng
thất vọng. Bà tú bảo Dũng :

— Bây giờ anh có cần di đâu
có việc thi cứ đi, cả đêm qua tôi
thức thành thỉ buôn ngủ quá.

Loan nói :

— Con thi lạ nhà khó lòng mà
ngủ được. Anh Dũng ở lại cho vui,
chắc anh cũng chẳng có việc gì
cần ở Hà-nội.

Nàng đứng dậy nói :

— Ra cửa đứng xem phô Hà -
nội một lúc cho vui vậy.

Nửa giờ sau Dũng cũng ra cửa.
Loan hỏi :

— Anh sắp đi đâu bây giờ.

Dũng đáp :

— Tôi lại dâng người anh em
pan, lâu ngày không gặp.

Loan bỗng thốt nhớ ra điều gì
bởi Dũng :

— Phô hàng Bông thơ ruộm
cô gần đây không nhỉ.

Dũng đáp liều :

— Gần đây. Cô hỏi làm gì?

— Em có người chị em bạn,
chị Lưong, ở đây. Em muốn lại
choi... nhưng lại sợ lạc đường.

Dũng nói :

— Tôi cũng di qua phô ấy. Đã
đi dưa cô lại. Khi về, cô về một
minh.

Loan nhìn vào trong nhà, ngán
ngữ. Dũng nói :

— Chắc bác ngủ rồi.

(Còn nữa)

Nhát Linh

Đã có bán

TRƯỚC VÀNG MÓNG NGUA

của Hoang Dao

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

Une Peau Nouvelle

Blanche et
Veloutée —

—en
3 JOURS

PREMIER
JOUR

TROISIÈME
JOUR

Les Pores
Dilatés et les
Points Noirs

DISPARUS POUR TOUJOURS !

ES fâcheux points noirs, les boutons,
les imperfections, les râches écaillles
de la peau, un teint terne, ternit
tout cela provient de pores dilatés pores
obstrués par des impuretés grasses que ni savon ni eau ne peuvent enlever.
Tout pore dilaté est dû à l'irritation de la
peau, pénétrant instantanément dans les
pores, la nouvelle Crème Tokalon, Couleur
Blanche (non grasse) calme rapidement
l'irritation des glandes cutanées. Elle dis-
solue et élimine les impuretés profondes des
pores et les points noirs ramène les pores
dilatés à leur dimension normale, blan-
chit et adoucit une peau sombre et râ-
frâchit. Les liges de fatigue, l'aspect hâ-
teux et le luisant du nez sont complè-
tement supprimés. Tonique, astringente,
nourrissante. Contient maintenant un
mélange merveilleux de crème fraîche
et d'huile d'olive prédiégères. C'est pour-
quoi la Crème Tokalon, Couleur Blanche,
blanchit, adoucit la peau et lui donne en
3 jours, une beauté nouvelle et inde-
pendante—impossible à obtenir autrement.
Employez-la chaque matin.

NOTA : Si vous avez des rideaux, les
muscles du visage affaissés, ou des
stigmates d'un autre levrier également
nourris votre peau avec le Biocel. On
est maintenant réussi à obtenir cette substance
si précieuse du cœur des cellules cuta-
nées profondes de jeunes animaux. C'est
comme le Biocel de votre propre peau.
La crème Tokalon (Couleur Rose) con-
tient maintenant du Biocel mélangé exacte-
ment selon les proportions voulues
pour conserver votre peau ferme, fraîche
et jeune. Appliquez-le le soir avant de
vous coucher. Succès garanti ou argent
remboursé.

AGENCE : 1 Maron A. Rosset et fils
76, Bd Gambetta Hanoi

RENTRÉE DES CLASSES

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail. Article « RÉCLAME » vous
permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages	0 \$09	Compas spanoplics : 15 et 4 pièces	0.65 à 0.35
Boîte de 100 copies doubles, beau papier .	1.89	— plats nickelé reversible double usage	1.00
Ramoite de 100 — quadrillé multiple .	0.70	— plats nickelé en pochette	3.10 - 4.63 à 0.98
Plumier laqué, couvercle chromes .	0.80	Nécessaire scolaire 4 p'tées pochette cuir .	0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande
L'I.D.E.O. PAPETERIE LIBRAIRIE
HANOI — HAIPHONG

HỘI VĂN-QUỐC TIẾT-KIÈM

HỘI CƯ-BÔN LÀP THÔNG CHỦ-DỤ NGÀY 10 AVRIL 1938

Vốn đã đóng (tất cả) 1 triệu lượng bạc và 8 triệu quan tiền Pháp

HỘI QUẢN

7, Avenue Edouard VII QUẢN-LÝ CƠI ĐỒNG-PHÁP

Thường-Hà

Số tiền đã trả lời ngày QUẢN-LÝ CƠI ĐỒNG-PHÁP

31 Decembre 1937

(phi số: Đồng-Pháp) 2.372.438,96

2.403.547,30

Tiền cho vay trong số Đồng
Pháp dù cầm bùn số tiền đóng
vào Hội kế trên đây

XỔ SỐ HOÀN VŨN CHO PHIẾU TIẾT-KIÈM

MỞ NGÀY

CHI NGÂN HÀ

ở Saigon

26, B4, Chaigneau

CHI NGÂN HÀ

ở Hanoi

90, phố Tràng-ki

28 Avril 1938

Chủ tọa: Ông THAN-LAP-OU Ở SAIGON

Dự kiêm: Các ông DOMINIQUE HOULL và NG-VAN-THONG.

CÁCH THỨC SỐ 1 — HỘI NGUYỄN VŨN

Hạng bộ trúng: 982 có oai phiếu số 1621-14949-14036-17161

Vô được hưởng quyền lợi ký số bộ này:

6097 Ông NGUYỄN-DINH-QUÝ, hùng An-cửu Phú Vinh-b

bảo — HAIDUONG 400

1320 Ông NG-VAN-GUONG, 92, đường Hàng Long —

NAMOI 400

17543 Ông PHAM-VAN-PHOI, Thủ phủ Lâm-thao —

PHUTHO 1.000

CÁCH THỨC SỐ 2 — HỘI NGUYỄN VŨN

Hạng bộ trúng: 51 có oai phiếu số 1832

Vô được hưởng quyền lợi ký số bộ này:

1421 Ông NGUYEN-VAN-QUI, ở BIEN-TIE 500

1449 Ông HO-VAN-MANG Ở TAN AN 500

CÁCH THỨC SỐ 3 — HỘI NGUYỄN VŨN

Hạng bộ trúng: 51 có oai phiếu số 1832

Vô được hưởng quyền lợi ký số bộ này:

1832 Vô danh Ở SAIGON 100

Xổ số trả tiền lời cho phiếu số 3 — số tiền chia: 100 + 18

phiếu số 1818 đã trúng ra phiếu 250 \$ 00

4 phiếu số này được chia số tiền lời là:

1518 Ông NGUYEN-THI-JEANNE, Ở BIEN HOA 96 . 51

1519 Ông NGUYEN-TAN-TAI Ở BIEN HOA 96 . 51

1520 Bà LY-THI-NGOT, Ở BIEN HOA 96 . 51

1521 Ông NGUYEN-VAN-SU, Ở BIEN HOA 96 . 51

CÁCH THỨC SỐ 5

Xổ số thứ 1 — HỘI VŨN GẶP BỘI

26603A Vô danh huy bộ:

Xổ số thứ 2 — HỘI NGUYỄN VŨN

Hạng bộ trúng: 1793 có oai phiếu số 13169-24050A-15055

3905-9495B-19009H-27266A-27266A

Vô được hưởng quyền lợi ký số bộ này:

13169 Ông JACQUES DE MASSIAC, 118 phố Hàng Trống —

HANOI 1.000

24050A Bà BUI-HUY-HAMH, 37 phố Chợ Hôm — HANOI 500

Xổ số thứ 3 — MIỀN GÒP

Hạng bộ trúng: 331 có oai phiếu số 20826-116148-45A

23025B-26667A-29332-17761B

Vô được hưởng quyền lợi ký số bộ này:

20826 Ông GUIDOGELLI, 17 phố Nhà Doan —

HAIDUONG 501 . 00

11614B Bà LY-THI-TU Ở PHAN THIET 299 . 50

Ký số bộ sau nhận vào ngày thứ bảy 28 Mai 1938 hối 11 giờ

sáng tại sở chính của ban hội bèn cơi Đồng-Pháp, 26 đường

Chaigneau & Saigon.

Hội cần dùng Đại-ly và kinh-kỷ-viên có đủ tư cách

và giấy chứng nhận tốt.

PHIẾU MỚI CÁCH THỨC « P »

Phiếu Tiết-Kiệm, cách thức P

của Hội

VĂN-QUỐC TIẾT-Kiệm

số thứ giao một số vốn là:

mỗi tháng đóng

10.000 \$ — 25 700

8.000 — 20 00

5.000 — 12 50

4.000 — 10 00

2.000 — 5 00

1.000 — 3 50

Kể ngay từ tháng đầu mới
mùa, phiếu sẽ được dự cuộc xó
sô hoan vòn trước ký hưu đã
định. Phiếu trúng ra, thì được

hoàn lại ngay số tiền bằng số
phiếu, nhưng kể số tiền người
chủ phiếu đã góp được ngắn
não rồi vậy. Mỗi khi linh tiến

rồi, người chủ phiếu sẽ
phải đóng chí nếu hết. Nếu
shàng số may trong các cuộn
xó số thì yêu phiếu sẽ hoàn

lại sau 25 năm là cũum. Mu

SERV. PUBL. KHANG KIEN R38

XÃ XÉ — Chuyện gì thế hắc Lý?

LÝ TOËT — Bác tình thê có tức không? Bu nô nốt, nai n
này ra shợ mìn một gói Thời Nhiệt Tân Khang-Kien. H
rước thuế quí quái gi vè ấy!

XÃ XÉ — Thời thi bác gái uống tạm vây.

LÝ TOËT — Tâm sao được, rồi lại tiền mất tật mang. T
nguội. Bệnh nồng sét uống Thời Nhiệt Tân Khang-Kien

(KHANG KIEN 44, Hàng Bún).

Lâu kinh niên...

Mặc lận kinh niên sảng ra lì mủ (goutte militaire) hoặc m
khuya mệt nhọc, uống rượi lị ra lì mủ là do trùng lận m
xưng sinh-dục-hạch (prostate); hoặc không có mủ m
trong nước tiểu nhiều vẫn là do trùng lận đã au vào
khoét dục trong thời tiết. Kip dùng thuốc lâu sẽ

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG,

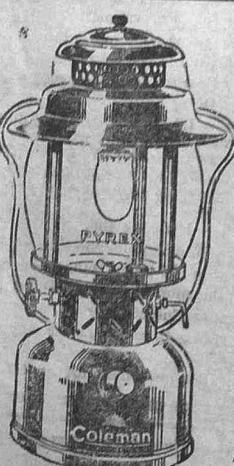
131, Route de Hué — HANOI

se được khôi mìn và chắc chắn, giá 0p.60 một hộp.

Nhận chữa khoán các bệnh phong tinh
BÁI LÝ: Mai-Linh 60, 62 Paul Doumer, Haiphong, Quang-Hu
Haiduong. Ich-Chi 41 Rue du marché, Ninh-binh

BÈN MĂNG - SỐNG,

COLEMAN

300 — 500 bougies

200 — 300 bougies

300 — 500 bougies

Có thíc dùng dầu xanh
có thíc dùng dầu hỏi.

Manchon — Măng-sóng

Coleman nhän xanh

N. 999 200 — 300 bougies

N. 1111 300 — 500 bougies

Có trữ bán nơi:

Lê huý Lê, 70, Rue des Paniers

Đặng văn Tân, 29, Rue du Coton

Quảng hưng Long, 79, Rue des Paniers

THÚ' NĂM

Tuần báo THÚ' NĂM ra ngày 12 Mai 1938 có những bài đặc sắc do các nhà văn thân yêu của các bạn viết :

- Một trương trình
 - Đêm sáu người và việc
 - Chợ phiên đưa đèn đâu ?
(diều tra bên những cô gái Chợ phiên)
 - Mỗi thứ năm
 - Văn chưa hết bài hát nói (chuyện ngắn)
 - Làm việc nghĩa (kịch vui)
 - Lòng chính phủ (thơ)
 - Ông Lệnh ba vợ (thơ trào phúng)
- và hai truyện dài :

1. Quý phái

(tả cuộc đời tàn của bọn con giòng chau giống)

2. Một cõi đời ba tròng

(tả đời cǎn cỗi trói buộc của các ô. Tham, ô. Phán, ô. Ký, ô. Thông)

Giá báo : Mỗi số 5 xu, nửa năm 1\$50, một năm 2\$80

Ngân phiếu gửi cho M. Lê-Cường. Bài vở gửi cho M. Đô-Phôn,
88, ROUTE DE HUÉ - HANOI

T. N.

LÊ-TRÀNG-KIỀU

NGUYỄN-DÌNH-LẠP

NGUYỄN-DỨC-TRẦN

NGUYỄN-TUÂN

VÈ-TÈ-CÊ

CÔ VÂN-KHANH

ĐÔ-PHƠN

VŨ-TRỌNG-PHỤNG

TRƯƠNG-TỬU

Lúc nào tôi cũng cầu nguyện cho các khách hàng của tôi đặng hạnh phúc trong mọi sự cho những người đang ở trong cơn khung hoảng sắp gặp tôi để tôi chỉ bảo những điều hay mà mờ, đỡ tránh.

Muốn biết :

**DĨ VÃNG, TƯƠNG LAI và HIỆN
TẠI, CỦA NHÀ và NHÂN DUYỀN**

*gửi chữ ký tên (ký bằng chữ hán
hay quốc ngữ cũng được) tuổi và
kèm theo ngân phiếu 7 hào cho*

Prof. Khanhson

36, JAMBERT - HANOI

Chia xrys liên tiếp, tôi cất mǐg Nén, Né thijs mít tôi đi các tỉnh trong Nam, ngoại Bắc để nhận chữ ký và tiền, vây nếu người nào có các (carte) riêng của tôi vì chán dùng tôi thì các người hãy tin và khi nhận được cũ ig nên cần thận xem có dấu hiệu của tôi không. Ai muốn giúp tôi việc này xin mỉg lại chờ tôi, truyện sẽ được lương hâu, người nào không có căn bản tử tế thì đừng lai.

Qui ngài, ai là người một lò hai lò, dùng nhiều thứ thuốc mà chưa khỏi bệnh, hãy là chưa khỏi ràng khói, mau tìm cho được thuốc Siru-Doc-Bá-Üng-Hoàn Ông TIỀN, qui ngài sẽ vui lòng khen tặng.

Mỗi hộp uống được 4 lần: 1500

SƯU ĐỘC BÀ ỦNG HOÀN

Khi lâm gốc huyết nọc các chướng linh nhong linh
và hay hồn hồn, chặc nhui vay, doan canh doanh

SƯU ĐỘC BÀ ỦNG
Hồi hợp 1500

Tán Không Vết Sứ Còng Hiệu Giác Huyễn...